

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. ostale i grupp

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 215 (9520)

TRST, četrtek, 16. septembra 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljam, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnjem Evropi.

IZREDNI KOMISAR ZAMBERLETTI OBNOVIL IZJEMNO STANJE KOT PO 6. MAJU

Dramatičen položaj na vsem potresnem področju po včerajšnjih dveh silovitih uničevalnih sunkih

Dvajset tisoč novih brezdomcev - Ljudje zapuščajo popolnoma porušene domove - Začasna bivališča za begunce v Lignano, Gradežu in drugih obmorskih letoviščih - Devet smrtnih žrtev in na desetine ranjenih - Ne govorijo več o umirjanju zemlje, temveč o novem potresu

VIDEM, 15. — Današnji dan je bil po katastrofalnem potresu 6. maja najbolj črn dan za Furlanijo in Beneško Slovenijo. Kar ni porušil potres takrat in kar je ostalo pokonci se po sobotnem potresu, to sta danes temeljito opravila dva silovita sunka, prvi v zgodnjih jutranjih urah okrog 5.16 z jakostjo 8. stopnje Mercallijeve lestvice, in naslednji, še močnejši, z jakostjo 9. stopnje Mercallijeve lestvice ob 11.21. Pred prvimi današnjimi močnim sunkom so seizmografi zabeležili prvega že ob 3.30, po nemem ob 5.16 in naslednjem silovitem ob 11.21, jih je bilo še nekaj med 4. in 6. jakostno stopnjo, po najmočnejšem ob 11.21 pa je tržaški geofizikalni zavod zabeležil še tri: močne sunke ob 14.51, 15.14 in 15.26, v naslednjih urah do noči pa še vrsto manjših, le rahlo zaznav-

nihi, vsega skupaj 45. Od 6. maja do danes ob 15.26 je bilo nič manj kot 245 sunkov.

Prebivalstvo, ki se je po 6. maju z zagrizenostjo in neizmerno navezanostjo na svoj rodni kraj, vrlo na obnovo poškodovanih domov in ki je potem z neverjetno potrpežljivostjo a obenem tudi s postopnim naraščanjem nezadovoljstva zaradi neučinkovitega ukrepanja oblasti, vztrajalo na potresnem področju, pa čeprav v vedno težjih in nazadnje skoraj že nevdržnih pogojih v soto-risicah, se je po današnjih silovitih sunkih, polastila panika in za njo obup. Na tej kar naprej tresoči se zemlji ni moglo več vztrajati. Nesrečni ljudje so začeli množično zapuščati svoje kraje. Bežijo od vsepovsod, iz Humina, Maiana in Osop-pa, iz hribovitih vasi Beneške Slo-

venije, iz Vidma in Čedad, ki sta v popoldanskih urah dajala vtis na-po mrtvih mest.

Težka, tragična in travmatična je ta odločitev, pa čeprav neguje v sebi še vedno upanje na povratek, ko se bo zemlja končno le umirila, kajti bivanje v obmorskih krajih v Gradežu, Lignano in drugih, kamor je sedaj pretežno usmerjen žalostni veletok beguncev, je seveda lahko samo začasno, saj je vsa eksistenca teh ljudi, najsi bo delavcev ali kmetov, teh poslednjih še zlasti, navezana na rodne kraje, na rodno zemljo, skopo sicer, a vendar rodno in ljubljeno.

Toda danes, v tem dramatičnem trenutku, ko se je razumljivi strah zagrizel ljudem v kosti in ko ne veš, kaj bo prinesla noč in kaj jutro, se zdi, da drugega izhoda ni. Seizmologi ne dajejo nobenih napovedi več, tudi o sunkih, ki naj bi pomenili tako imenovano normalno «umirjanje» po 6. maju, ne govorijo več. Nasprotno, sedaj govorijo že o povsem novih potresih, o novih podzemskih energijah, ki so se sprostile neodvisno od majskega potresa. Dejanska silovitost današnjih dveh najmočnejših sunkov ob 5.16 in 11.21 to domnevo le potrjuje in edino kolikor toliko pomirjujoče je lahko le ugotavljanje, da se ožje področje na katerem imajo sunki rušilno moč, z današnjim dnevi ni razširilo, čeprav je po drugi strani res, da so prav današnje sunke registrirali in tudi občutili celo močnejše kot 6. maja ne le v neposredni okolici do Trsta in Benetk, pač pa tudi do Ljubljane, Zagreba in Reke, do Celovca in Gradca pa na zahod tja do Genove. Vsekakor gre za povsem izjemnen primer v zgodovini potresov.

Dejali smo že, da sta današnja sunka do kraja porušila še tisto malo, kar je v najbolj prizadetih krajih ostalo po 6. maju, oziroma po zadnji soboti. Dosedanji brezdomci se je z današnjim dnem pridružilo najmanj 20.000 novih. Do sedanjih vseh je bilo tudi 9 mrtvih in nekaj desetih ranjenih med civilnim prebivalstvom in vojniki. Računa enega vojaka, ki si je pri skok skozi okno vojašnice v Krmini zlomil hrbtenico, so vsi ostali lažje ranjeni, vendar pa so jih več desetini morali sprčiti v bolnišnice.

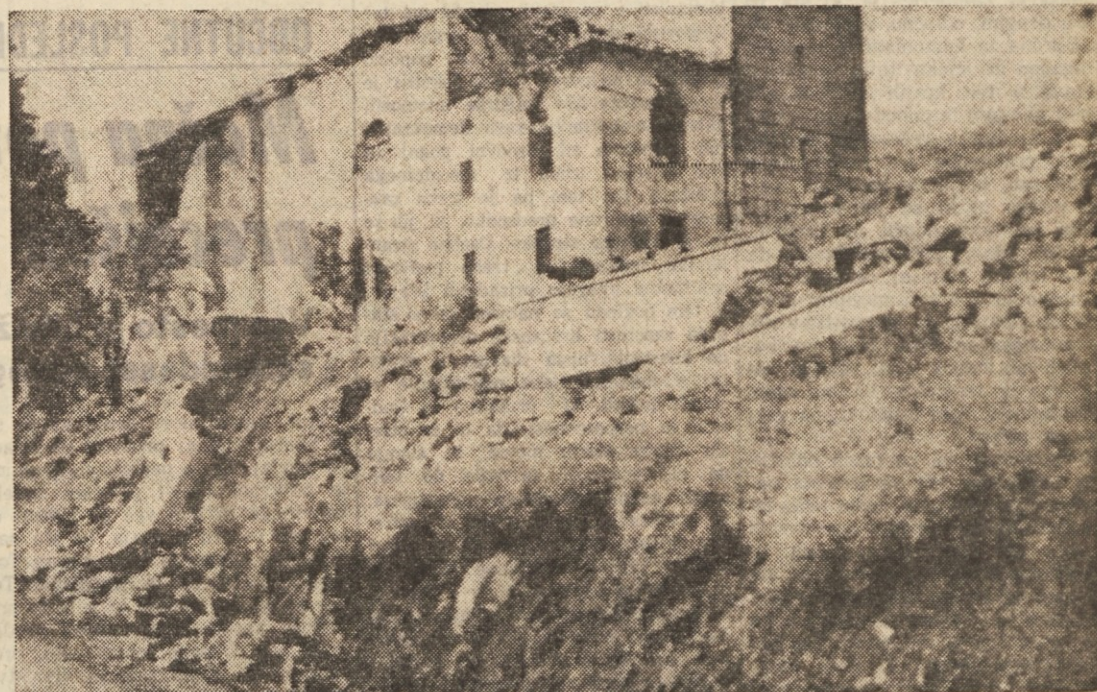
Pošastni in nevidni zmaj, ki se skriva v nedrjih zemlje, se je po nekaj dneh spanja spet zbudil in nepričakovano znesel svojo jezo na beneške in furlanske ljudi, ki so si komaj nekoliko pomogli po sobotnem uničujočem potresu. Zemlja se je včeraj tresla skoraj neprestano, v ostrih sunkih, ki jih pa ni kot v prejšnjih mesecih napovedoval val morkel, grozeč grom. Pošast je u-darjala sunkovito in brez opozorila kot mačka, ki se poigrava z miško in ji z divjim plesom hromi voljo do odpora in kljubovanja. Če je bil njen cilj prisiliti še tako hudo prizadeto prebivalstvo k begu, ji je naklep uspel, kajti ljudje so začeli trumoma zapuščati opustošene vasi in mesta ter bežati. Kam? Težje nihče ne ve, vendar podzavestno silijo čim dlje od «prekletega območja» daleč, daleč, kamor roka po-sasti zaenkrat še ni segla. In tisti, ki še niso odšli, bodo zbežali danes ali jutri. Le redki bodo ostali in še ti ne, da bi kljubovali kruti naravi, ki znaša nanje svojo pošastno silo, pač pa, ker so neprestani tresljaji ubili v njih tudi voljo do zadnjega upora, bega.

Turistična cesta, ki iz Nem po Karnajski dolini vodi v Tipano in v Viškorše, je ena sama brazgotina; v Viškoršah se je razpokala, z vrhov hrumijo v dolino kamenje, zemlja in blato. Pogled ti neprestano silil proti hribu, ko voziš po tej ozki soteski, po kateri se z grozečim gromom vali deroča in blatna Karnahna. Desna noga podzavestno krčevito pritiska na plin, da bi kar čimprej privozil na odprto, na visoko, kjer ni nevarnosti, da se ti kaj zruši na glavo. Vreme, ki se je do pol dne še nekoliko držalo, se je hipo poslabšalo. Nebo je počnelo, velike in težke kaplje se utrgajo, ko se po ostrih ovinkih začnem vzpejati proti Viškoršam. Na tleh blato in kamenje, po katerem kolesa poskakujejo. Orjaška skala, skoraj meter višja od človeka, je obšla za ovinkom, naslonjena na občestni zidek. Po hrbtu mi zagomazi, ko privozim mimo: kaj če bi se utrgala malo pozneje?

V tem ko ustavim avto in premišlujem, ali bi fotografiral ali ne, se zemlja znova stresla. Vozilo za-pleše na mehkem vzmetenju. Bi šel naprej?

Ob vhodu v vas me ustavi prileten možki. Kako je cesta? Je prevozna? Na pritrilni odgovor si od-dahne in začne takoj nakladati naj-nunejše na avto. «Ne moremo več vzdržati — pravi — takoj gremo proč. Samo teh nekaj stvari nalo-žim in gremo. Živci so mi popusti-li.» V vasi je vse tiho. Ljudje si ne upajo niti dihati, da ne bi s šumom vzburili pošasti. Kdor ne na-klada nekaj borgega imetja na vo-zilo, preplašeno sedi v baraki, ali pod šotorom in čaka, čaka na nov sunek.

V šotorišču nad vasio naletim na don Artura Blasutta, bivšega duhovnika, ki je bil odlikovan z zlato

Usadi in ruševine pri cerkvi v Viškorši. Vas je popolnoma razdejana.

PO VČERAJŠNJIH SILOVITIH POTRESNIH SUNKIH

PRESTRAŠENO PREBIVALSTVO TRUMOMA ZAPUŠČA DOMOVE

Kdor ni še zbežal, bo odšel danes ali jutri - Deželni organi so do sedaj vse preveč trtili čas z nepotrebnimi posegi in niso skrbeli za utrditev hiš, ki jih potres 6. maja ni povsem razmajal

Pošastni in nevidni zmaj, ki se skriva v nedrjih zemlje, se je po nekaj dneh spanja spet zbudil in nepričakovano znesel svojo jezo na beneške in furlanske ljudi, ki so si komaj nekoliko pomogli po sobotnem uničujočem potresu. Zemlja se je včeraj tresla skoraj neprestano, v ostrih sunkih, ki jih pa ni kot v prejšnjih mesecih napovedoval val morkel, grozeč grom. Pošast je u-darjala sunkovito in brez opozorila kot mačka, ki se poigrava z miško in ji z divjim plesom hromi voljo do odpora in kljubovanja. Če je bil njen cilj prisiliti še tako hudo prizadeto prebivalstvo k begu, ji je naklep uspel, kajti ljudje so začeli trumoma zapuščati opustošene vasi in mesta ter bežati. Kam? Težje nihče ne ve, vendar podzavestno silijo čim dlje od «prekletega območja» daleč, daleč, kamor roka po-sasti zaenkrat še ni segla. In tisti, ki še niso odšli, bodo zbežali danes ali jutri. Le redki bodo ostali in še ti ne, da bi kljubovali kruti naravi, ki znaša nanje svojo pošastno silo, pač pa, ker so neprestani tresljaji ubili v njih tudi voljo do zadnjega upora, bega.

Turistična cesta, ki iz Nem po Karnajski dolini vodi v Tipano in v Viškorše, je ena sama brazgotina; v Viškoršah se je razpokala, z vrhov hrumijo v dolino kamenje, zemlja in blato. Pogled ti neprestano silil proti hribu, ko voziš po tej ozki soteski, po kateri se z grozečim gromom vali deroča in blatna Karnahna. Desna noga podzavestno krčevito pritiska na plin, da bi kar čimprej privozil na odprto, na visoko, kjer ni nevarnosti, da se ti kaj zruši na glavo. Vreme, ki se je do pol dne še nekoliko držalo, se je hipo poslabšalo. Nebo je počnelo, velike in težke kaplje se utrgajo, ko se po ostrih ovinkih začnem vzpejati proti Viškoršam. Na tleh blato in kamenje, po katerem kolesa poskakujejo. Orjaška skala, skoraj meter višja od človeka, je obšla za ovinkom, naslonjena na občestni zidek. Po hrbtu mi zagomazi, ko privozim mimo: kaj če bi se utrgala malo pozneje?

V tem ko ustavim avto in premišlujem, ali bi fotografiral ali ne, se zemlja znova stresla. Vozilo za-pleše na mehkem vzmetenju. Bi šel naprej?

Ob vhodu v vas me ustavi prileten možki. Kako je cesta? Je prevozna? Na pritrilni odgovor si od-dahne in začne takoj nakladati naj-nunejše na avto. «Ne moremo več vzdržati — pravi — takoj gremo proč. Samo teh nekaj stvari nalo-žim in gremo. Živci so mi popusti-li.» V vasi je vse tiho. Ljudje si ne upajo niti dihati, da ne bi s šumom vzburili pošasti. Kdor ne na-klada nekaj borgega imetja na vo-zilo, preplašeno sedi v baraki, ali pod šotorom in čaka, čaka na nov sunek.

V šotorišču nad vasio naletim na don Artura Blasutta, bivšega duhovnika, ki je bil odlikovan z zlato

Slenska cesta, ki iz Viškorše pelje v Sedlišče in v Bardo, je ena sama razpoka. Pri robu je cestišče in zdaj zdaj se bo zrušilo. Ljudje posedajo na prostem in žalostno ogledujejo to, kar je bila nekoč nj-hova vas. Sedaj je samo še grma-da ruševin. Komaj da dvignejo po-gled na tujca, ki v strahu divje privozi mimo, da bi se čimprej iz-mo več rešili. Sklenil sem: proč grem. S sestro odpuščajeva jutri. Tako govori don Arturo, ki je še v ponedeljek, ko je bolan ležal pod platneno streho v moči in vlagi, mislil na krompir, ki ga je treba izkopati, na kosi brez krme, na hi-so, ki naj bi mu jo popravili ju-goslovanski strokovnjaki. In drugi, ki naju obstopajo, po večini stari in zdelani ljudje, prikramajo nje-govim besedam. Proč!

kjer je prodajalna in gostilna, ne dvignejo pogleda, saj od tam ni pričakovati pomoči.

«Strašno je bilo — pravi delavec iz Turina, ki je prišel po staro ma-ter — morda še huje kot 6. maja. Plazovi so pošastno hrumeli z vrhov in ženske, ki jih je potres prebudil, so v šotorih poklekile in molile.»

«Sedaj — se vmeša neka ženska — smo res izgubili vse. Manjka le, da se nam tla odprejo pod nogami in da nas pošast pogoltno.» V Bardo so se zrušile skoraj vse hiše, ki so zdržale sobotni potres. Zadruga, ki so jo obnovljali, je nevarno razpo-kana, stari zvonik se je delno zrušil, v stenah cerkve so zazevale ve-like luknje, edina, ki še trdno stoji in ni bila poškodovana, je hiša, ki

VOJMIROVA

(Nadaljevanje na zadnji strani)

V PRVEM DNEVU «PROSTOVOLJNE EVAKUACIJE»

Nad 5.000 prebivalcev porušenih vasi se je že izselilo v Gradež in v Lignano

Brezdomci nočejo v višja nadstropja hotelov - Pomanjkljiva preskrba z živili

GRADEŽ, 15. — Na glavna vrata županstva v Gradežu so že jutraj navsezgodaj izobesili velik napis: «Urad za določanje stanovanj za žrtve potresa». Že sinoči so v le-toviščarskem kraju začeli s pripra-vami, da sprejemajo večje število brezdomcev, vendar ni nihče pri-čakoval, da bodo Furlani začeli za-puščati področje potresa že danes. Prav današnji močni sunki pa so prisilili prebivalstvo, da je zapusti-lo porušene domove in za zgodnjo jesen premrle šotore ter se za-časno izselilo v bližnja turistična središča. Prvi brezdomci so prišli v Gradež v zgodnjih popoldanskih urah: domove so zapustili po močnem sunku ob 11.21. Do večera so jih v tem kraju nastelili kakih 350.

Mladi župan gradeške občine dr. Giovanni Vio je prebil današnjo noč kar na županstvu. Osebnost je vodil priprave za sprejem brezdomcev, kajti tudi tokrat je nosila prav ob-čina levji delež organizacije. Tako so v rekordnem času pripravili ti-skovine za sezname stanovanj, ki so v rekordnem času pripravili ti-skovine za sezname stanovanj. «To ni bilo lahko, pravi glavni občinski tajnik rag. Aldo Venier, kajti morali smo pripraviti take tiskovine, ki bi nam najbolj olajšale delo pri oddajanju stanovanj.» Zasilno so tudi preure-dili županov in tajnikov urad, se-jno dvorano za komisije in dvorano občinskega odbora, kjer je noč in dan na delu približno trideset uradnikov in mestnih redarjev v treh izmenah. Funkcije posameznih uradov so točno določene: vse teče nekako tako kot po tekočem traku. Delo, ki ga mora opraviti občina,

se odvija v treh fazah: inventiranje razpoložljivih stanovanj, sprejema-nje brezdomcev in oddajanje sta-novanj brezdomcem. Trenutno je v Gradežu na razpolago 2.000 ležišč v bungalovih in v zasebnih stanova-njih. Hotelov niso še zasedli sicer pa nameravajo razmestiti čim več-

je število brezdomcev po stanova-njih: «Družine se tako bolje počuti-jo, obenem pa si lahko uredijo last-no gospodinjstvo, kajti vsa stanova-nja so opremljena.» je naglasil e-BOJAN BREZIGAR

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Izseljen deček izstopa iz avtomobila v Gradežu.

Znanstveniki o zadnjih močnih potresnih sunkih

RIM, 15. — Novi močni potresi, ki so prizadeli območje, ki je bilo že hudo prizadeto 6. maja, so vzbudili veliko pozornost pri znanstvenikih. Ravnatelj vsedravnega geofizikalnega zavoda prof. Michele Ca-puto, ki vodi najvažnejši italijanski znanstveni zavod, ki se ukvarja s potresi, je dejal, da gre «sedaj za nov izreden pojav». V pogovoru s časnikarji je poudaril, da so v zgodovini potresov zabeležili samo

misliti, da se bo na istem področju v nekaj urah, nekaj dnevih ali ne-kaj mesecev ponovil podoben potres-ni pojav. Očitno je, je dejal prof. Finetti, da se potres 6. maja še ni dokončno izčrpal. Glede sobotnih in današnjih potresov pa je tudi prof. Finetti dejal, da gre za nepredvi-den pojav, točneje povedano, da se je sedaj sprostil še del energije, ki jo potres 6. maja ni sprostil.

V Ljubljani, kjer so prav tako u-gotovili danes močne potresne sunke, ki so dosegli sedmo stopnjo Mercallijeve lestvice, je znanstvenica Majda Hrzič izjavila, da je bil epicenter današnjega jutranjega po-tresa kakih 10 km jugovzhodno od potresa 6. maja, se pravi blizu ju-goslovanske meje. Tehnično in znanstveno gledano, je poudarila Hrzičeva, predstavlja ta premik «pravo iznenadenje».

To je nepopoln seznam glav-nih potresnih sunkov, ki so jih zabeležili včeraj v raznih seiz-moloških postajah. Jakost sun-ka je mišljena pri epicentru, se pravi na prizadetem območju Furlanije. Sunki so bili vsi ho-rizontalni v zaporednem ritmu valovanja. Jakost po Mercallije-vi lestvici:

ura	stopnja
5.15	8,5
11.21	9,0
13.23	6,0
14.51	4,5
15.14	4,0
15.26	4,0
16.43	5,0
17.20	5,0
17.22	4,0
17.25	4,5
17.27	4,0
18.12	4,5
18.25	5,0
18.51	4,5
19.27	5,0
19.36	4,0
19.45	5,0
21.22	6,0
21.59	4,5
22.14	4,0
22.24	5,5
22.34	5,0
22.45	4,5
23.41	4,0
00.36	4,5

nekajkrat tako dolgo trajanje potres-nega pojava, kot ga imamo sedaj v Furlaniji. Glede sprostitve ener-gije v tako kratkem času, pa je to izreden pojav.

Nato je prof. Caputo pripomnil, da so podzemeljske sile, ki jih je sprožil potresni pojav, na prizade-m območju najprej povzročile po-tresne sunke maja meseca. Zdelo se je, da bo kmalu konec tega poja-va. Sedaj pa imamo nove močne sun-ke, ki morda predstavljajo sprožitve nove energije.

Nato je znanstvenik izjavil, da ni močnega napovedati, kaj se bo še zgodilo, osebno pa je menil, da se pojav še ni izčrpal. Nato je spomnil časnikarje, da je bil v preteklih mesecih govor o «migraciji» potres-ov, ko so se po majskem potresu v Furlaniji pojavili drugod v Evro-pi in v Aziji potresi, do nedavnih močnih potresov na Kitajskem in na Filipinih.

O tem je danes govoril tudi ravnatelj tržaškega geofizikalnega za-voda prof. Finetti, ki je prav tako ugotovil, da se močni potresi po-javljajo na istem mestu v mogo-čajnem razdobju, ki traja tudi do pol stoletja, včasih pa celo stolet-je. Zato je dejal, da je absurdno

PARLAMENTARNA KOMISIJA ZAKLJUČILA OBISK V FURLANIJ

Po povratku v Rim se je komisija takoj sestala s predsednikom vlade

Andreotti zagotovil, da bo vlada najkasneje jutri dopoldne spre-jela nov zakonski odlok o izredni pomoči prizadetim krajem

RIM, 15. — Parlamentarna komi-sija, ki je bila tri dni v Furlaniji in se na kraju samem seznanila s «ratičnim položajem prebivalstva» zlasti po sobotnem in današnjim močnim potresnimi sunki, se je no-čoj vrnila v Rim in takoj nato ob-iskala predsednika vlade Andreottija.

Komisija je poročala predsedniku vlade o položaju v Furlaniji in da-la nekaj predlogov za čimprejšnjo odobritev novih izrednih ukrepov za pomoč prebivalstvu. Zato je Andreot-ti takoj po sestanku izjavil, da se je položaj na prizadetem področju po zadnjih močnih potresnih sunkih zelo poslabšal. Potem ko je omenil, da se je prebivalstvo, ki je še vče-raj nasprotovalo začasnemu izselitvi, danes prepričalo, da trenutno ne more več živeti na prizadetem ob-močju, je časnikarjem sporočil, da se je s parlamentarci dogovoril o sestavi novega zakonskega osnutka, ki ga bo vlada sprejela najkasneje v petek dopoldne.

Pokopališče v Viškorši. Potresni sunki so razdelali, porušili zidove. Zemlja se je dejansko odprla. Sunki so podrla nagrobne kamne.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Pomagajmo beneškim bratom v nesreči

Ponovna tragedija naših ljudi v Beneški Sloveniji nam nareku-je, da jim v še večji meri kot doslej izkažemo bratsko in člo-veško solidarnost.

Zato darujte v sklad za pomoč žrtvam potresa v Beneški Slove-niji na tekoči račun pri Tržaški kreditni banki št. 1840 ali v na-ših uredništvih v Trstu in v Gorici.

Doslej se je v ta sklad steklo 36.759.821 lir.

30 milijonov lir smo že izročili Koordinacijskemu odboru v Čedadu.

Z VČERAJŠNJEGA ZASEDANJA DEŽELNEGA VODSTVA KPI

Zahteva po široki enotnosti za izhod prizadetih krajev iz nevzdržnega položaja

Komunisti očitajo deželnemu odboru nesposobnost upravljanja in zahtevajo sestavo nove večine, ki se bo odločneje zavzela za reševanje problemov prizadetih krajev

V Vidmu se je včeraj sestal deželni komite KPI ter skupaj s parlamentarci ter deželnimi svetovlaskimi strankami razpravljalo o najnujnejših ukrepih in pobudah, ki so bile doslej sprejete za reševanje hudega položaja krajev, ki jih je prizadel potres, in o pobudah, ki jih bo treba sprejeti v prihodnje, predvsem po sobotnih in včerajšnjih novih katastrofalnih potresnih sunkih, ki so zadali še občutnejši udarec tem krajem. Komunistični voditelji so med včerajšnjim zasedanjem ugotovili, da mora v sedanjem položaju, ki je znatno poslabšal še tako nevzdržne pogoje več desetstotil ljudi Furlanije in Beneške Slovenije, predstavljati imenovanje izrednega vladnega komisarja Zamberletija, ki sta ga med drugim odločno zahtevali socialistična in komunistična stranka, drugačno in učinkovitejšo prisotnost države v teh krajih in dati nov pečat akcijam in pobudam za hitrejšo in prožnejše reševanje brezštevilnih problemov ter za zacetitev hudih ran, ki jih je zadal že majski potres in ki so jih včerajšnji sunki na novo odprli in razširili. Deželni odbor KPI poudarja, da mora izredni komisar ukrepati polnomočno in v vsem možni smeri za čimprejšnjo premostitev nove emergencne faze, faze, za katero bomo lahko trdili, da je zaključena v trenutku, ko bo vsem prizadetim ljudem zagotovljena vsaj nekaj gotovosti in zaupanja.

V ta namen je po prvih odločitvah komisarja, kot sočasna namer, mestitve prebivalstva izven prizadetih območij, ustanovitve operativnih centrov pri gorskih skupnostih, usrešnjevanje novega načrta za pospešitev gradnje montažnih hišic, potrebno v tesnem sodelovanju s krajevnimi upravami sprejeti, še številne druge ukrepe, ki bodo lahko zagotovili prizadetim ljudem vsaj nekaj gotovosti in zaupanja. Komunistično vodstvo je mnenja, da mora biti ukrep evakuacije prebivalstva iz prizadetih krajev res prostovoljnega in časnega značaja, da je treba temu prebivalstvu zagotoviti vse pogoje, kot so družbene usluge, šole in javni prevozi, da bodo lahko ohranili še naprej življenjsko vez s svojimi rojstnimi kraji. Vsem tistim, ki se ne morejo ali pa se ne želijo izseliti iz svojih domacij, pa je treba omogočiti čimprejšnje življenjske možnosti. Osebnih problem ostaja vsakekora gradnja montažnih hiš, pri čemer je treba izkoristiti vse možnosti brez omejitve in varčevanja.

Po mnenju deželnih predstavnikov KPI je sedanjí položaj še bolj dramatičen ob upoštevanju hudih posledic, ki živirajo iz nesposobnosti in pomanjkljivosti sedanjega deželnega odbora, ki ga sestavljajo krščanska demokracija in njeni zavezniki. S svojo politiko so le-ti občutno poslabšali položaj v prizadetih krajih. Ta

Danes zasedanje deželnega sveta

Predsednik deželnega sveta Pitonji je sklical deželni svet za danes ob 9.30. Najprej bo predsednik deželnega odbora Comelli poročal o stanju v videmski in pordenonski pokrajini

REAKCIJA NAŠIH VAŠČANOV PO VČERAJŠNJIH SUNKIH

Po vseh slovenskih vaseh na Tržaškem prevladujejo bojazen, strah in pesimizem

V nekaterih vaseh so bili prebivalci že v najzgodnejših jutranjih urah na ulici - Sunka so najmočneje občutili v dolinski občini

Zemlja se trese tudi na našem področju. To je sicer le daljni odzven tistih strahotnih sunkov, ki so že 6. maja razdeljali Furlanijo in Beneško Slovenijo in tistih, ki so nam v včerajšnjih jutranjih urah spet stresli zemljo pod nogami. Vendar pa opažamo tudi v Trstu in okolici psihozo strahu in panike, ki se kot nalezljiva mora vije med ljudmi. Ljudje se doma, na cesti, v uradu ali v gostilni sprašujejo kdaj bo vendar konec tega gorja, tega straha, ki ga povzroča nemirna zemlja. Poizkušali smo zvedeti, kako so ljudje v slovenskih vaseh občutili in prestali včerajšnje zelo močne sunka. Prvo vprašanje, ki se ne hodi vsiljuje v pogovore naših ljudi, je, skoraj fatalistično in morda pretirano ernogledu: »Kaj bo sedaj?« Našo poizvedovalno pot smo začeli v Devinu, kjer so nam iz restavracije v devinskem portiču odgovorili, da potresa sploh niso občutili. Ljudje so ob prvem močnejšem sunku v zgodnjih jutranjih urah, ob 5.15, spali, ob drugem ob 11.20 pa so mirno opravljali svoje opravke. Nekateri so tudi tu občutili tresljaje, vendar pa ni bilo nobene panike.

V Medji vasi so nam povedali, da jih je jutranji sunek virgel iz postelje, nekateri so pa celo stekli na prosto. Ko se niso niti poлегe govorice o jutranjem sunku, je že presenetil drugi, katerega so v tem koncu tržaškega ozemlja občutili zelo močno. Straha je bilo mnogo, pa tudi panike ni manjkalo. V gostilni Guštin v Zgoniku so izjavili, da je jutranji sunek zbudil vse vaščane, od katerih so mnogi zapustili stanovanja. Opoldanski sunek je bil tu dosti šibkejši od jutranjega, vendar pa tu ni tu vladala bojazen in strah. Tudi

Mirjani in Marku Skrinjarju se je rodil

TADEJ

Obilo sreče in zdravja želijo kolegi ZIT in ADIT

Laže ranjena fant pri padcu z vespa

Med Briški in Opčinami se je prejšnjo noč pripetila prometna nesreča, pri kateri sta bila ranjena

po novih sunkih, ki se ponavljajo od sobote z nezmanjšano jakostjo in še stopnjujejo poškodbe, ki jih je prizadel majski potres.

SEJA ODBORA SINDIKATA SLOVENSKE ŠOLE

Jutri, 17. t.m., bo ob 17. uri seja odbora sindikata slovenske šole. Na dnevnem redu bodo: razprava o pravilnem tolmačenju zakonskih predpisov zakona Belci - Škerk, o učenikih za slovenske šole in razno.

Tajništvo

OBČUTNE POSLEDICE VČERAJŠNJEGA POTRESA TUDI V TRSTU

Močna potresna sunka povzročila precejšen preplah in nekaj škode

Vse mesto je bilo že navsezgodaj na nogah - Gasilci izvedli nad sedemdeset posegov, bolničarji Rdečega križa pa nad dvajset

Trst, kakor sicer drugi kraji, se je včeraj zjutraj prebudil nenavaden zgodaj. Za to neobičajno budnico je poskrbel silovit potresni sunek, ki kakršnega ni bilo več po tistem u. kakršnem večeru 6. maja, ko sta nad Furlanijo, Beneško Slovenijo in Tolminko legla smrt in razdejavanje. Temu silovitemu sunku, ki je v že prizadetih krajih zasegal novo razdejavanje ter obupano, onemoglo, prestrašeno in navlečeno prebivalstvo pahnil v še večji obup, so ves dan sledili številni drugi, od teh pa je bil najhujši ob 11.21, ki so ga tudi močno zaznali v Trstu in okolici.

Zemlja se je stresla že ob 3.30. Seizmografske naprave v tržaški geofizikalni opazovalnici so zabeležile tedaj 4. stopnjo Mercallijeve lestvice. Ob tem sunku je se malo kdo prebudil. Slabi dve uri kasneje je spet streslo, toda tokrat s podvojen močjo in ob tem strahotnem sunku je le malokdo ostal v postelji. Mesto je bilo v trenutku na nogah. Ljudje, ki jim je ostalo globoko v spominu zateglo tuljenje in grmenje nepozabnega majskega večera, so trumoma zapuščali svoja stanovanja, ki so se tresla in v katerih je vse žvenketalo pod močnimi tresljaji. Najbolj so učinke novega potresa občutili seveda v višjih nadstropjih.

V nekaj minutah so bile skratka vse ulice in trgi polni in ljudje so si s strahom v oči izmenjavali občutke, ki jih jih prevečali. Bilo je videti tudi precej prizorov panike in obupa. Marsikdo ni mogel prikriti jo-

Odbornik Orlando o novi progi avtobusa št. 26

Prevozna komisija Acegata je imela v teh dneh skupno sejo z občinskim odborom kot za javne usluge Orlandom, na kateri so razpravljali o številnih protestih prebivalcev Rojana, Grete in Barkovelj na račun nove proge avtobusa št. 26, ki, kot je vsem znano, ima sedaj končno postajo na Trgu Osoppo, prej pa je nadaljeval vožnjo do Rumene hiše v Barkovljah. O tem problemu je vodstvo Acegata že razpravljalo z barkovljansko rajonsko konzultacijo in s predstavniki odborov mestnih četrti Grete in Rojana, ki so izrazili nezadovoljstvo prebivalstva v zvezi s tem ukrepom, ki bo po mnenju Acegata prihranil več stroškov na že itak tako slabi bilanci tega občinskega podjetja. V zvezi z zdajnimi protesti pa je občinski odbor Orlando sporočil, da je ta ukrep samo poskusnega značaja in da bo problem v najkrajšem času predločil novemu prevoznemu konzorciju, ki bo po potrebi ponovno preučilo problem proge avtobusa št. 26.

PO PODATKIH TRŽAŠKE VREMENOSLOVNE POSTAJE

Meteorološki obračun letošnjega nestanovitnega poletnega vremena

Rešita se samo junij in julij, medtem ko ne pomnijo še takega avgusta

Čeprav nas loči od enakonočja še 7 dni, se je s prvim septembrom pričela meteorološka jesen, zato smo se zglasili na tržaški meteorološki postaji, da bi napravili točnejši obračun letošnjega poletja. Odgovorni funkcionar nam je rade volje dal vse podatke za junij, julij in avgust, kar pa nas je najbolj razveselilo, je bila njegova pripravljenost, da nam podatke tolmači in jih primerja s stoletnimi opazovanji tržaške meteorološke službe (upoštevajo podatke od 1871 do 1970).

Srednja temperatura letošnjega junija je bila 22,2 stopinje C, kar je v mejah stoletne povprečne temperature za ta mesec, ki znaša 21,3 stopinje C (k temu podatku je treba

odšteti ali prišteti še 1,3 stopinje C). Padavin je bilo v tem mesecu malo, da komaj dosežejo statistične minimume.

Mesec julij pa je bil, glede temperatur, najtoplejši mesec letošnjega poletja, saj je znašala srednja temperatura 24,1 stopinje C, kar je med najvišjimi povprečnimi temperaturami za ta mesec. Tudi padavine so bile v tem mesecu na »stoletni« ravni.

Glede avgusta pa je primerjanje še zanimivejše, ker imamo vsi pred očmi muhavost letošnjega avgusta. Podatki so res presenetljivi: povprečna temp. je znašala komaj 20,2 stopinje C, »stoletna« temperatura za ta mesec znaša pa 23,4 stopinje C. Letos nismo imeli značilnih pasjih dni, saj je najvišja dnevna temperatura dosegla komaj 26,3 stopinje C. Medtem ko imamo v tem mesecu maksimalne temperature, ki presegajo 30 stopinj C. Na podlagi teh podatkov ugotavljamo, da takega avgusta ni še imelo naše področje od kar imamo prve podatke iz leta 1841. Padavine so bile v mejah normale, oblačnih dni pa je bilo nad povprečjem.

Sedaj se je šele razvil pogovor predvsem o vzrokih tako muhastega poletja. V šali nam je rekel, da lahko pišemo kar hočemo, saj skoraj vsak dan prihaja do novih teorij in »pseudoteorij«.

Takoj pa je dostavil, da to nima smisla za naše razmere, saj nas zanima le ozko področje, ki predstavlja svojevrstne klimatske značilnosti Poletna barjana os, ki združuje azorski anticiklon preko Sredozemlja s sibirskim anticiklonom, se je uresničila le nekaj tednov v tem poletju, medtem ko se je azorski anticiklon razširil predvsem proti severu, kar je povzročilo dotok polarnih zračnih mas na naše področje. To je bilo predvsem značilno za mesec avgust, ki je imel srednjo temperaturo enako septembrski. Glede predvidevanj je primerjal letošnje stanje s tistim iz leta 1924, ki je bilo podobno letošnjemu. Po večjetnostnem računu bi morali imeti še kar ugodno jesen, saj se nedavno povprečne letne temperature ne spreminjajo in bi morali dosegniti deficit nadoknaditi v prihodnjih mesecih. To pa je le domneva, kar letošnje poletje postavlja na glavo dosedanje smernice vremena zadnjih tridesletih let, ki je značilno za majhne temperaturne amplitude, saj se zimska temperatura vseh poletna pa pada. Letošnji primer bi lahko pomenil, da je prišlo do bistvenih sprememb v dosedanjem poteku vremenskih značilnosti.

Dodal pa je, da »so vsa njihova opazovanja prostorsko omejena, saj sedež meteorološke službe ni na najbolj značilnem kraju, ker je pod vplivom mestne mikroklimatike, prav tako je tu blažilni vpliv morja večji kot drugod. Prednost pa ima v kopici podatkov, ki so jih beležili na istem kraju že od leta 1841. Ne-

Posredovanje Kmečke zveze za znižanje kmečkih zavarovalnih prispevkov

V teh dneh so bili vsi zavarovanci pri samostojnem kmečkem skladu neprijetno presenečeni, ko so dobili na dom davčne kartele in, ugotovili, da so precej povišali zavarovalne prispevke za pokojniški sklad in za zdravstveno oskrbo. Vendar proti tako velikim poviškom so lahko zainteresirani pritožili na pristojne organe, saj bi lahko le skupni nastop rodil pozitivne sadove. Zato naj se vsi zainteresirani kmetovalci zglasijo čimprej v uradih patronata Kmečke zveze - Inac v Ul. Cicerone 8/b, tel. 62-785, da se sproži učinkovit upravni postopek.

SPLOŠEN PREPLAH NA KOPRSKEM

Tudi na slovenski obali zaznali potresne sunka

Potres je poškodoval nekaj starih stavb - Velik preplah med turisti - Sklepi raznih podjetij za novo solidarnostno akcijo

Tudi prebivalci slovenske obale so včeraj začutili več potresnih sunkov, predvsem pa ob 5.15 ter malo pred enajsto uro. Zgodnji jutranji potres je prebudil skoraj vse prebivalce, zlasti v višjih nadstropjih hiš pa so začele žvenkljati šipe in lestenci. Mnogi prebivalci so zapustili bivališča in se začeli zbirati v skupnih prostorih. Prva misel je veljala nesrečnemu prebivalstvu prizadetih krajev Furlanije, Beneške Slovenije in Tolminske, saj so pravilno sklepali, da bi utegnili biti epicenter potresa spet tam, kjer je bil v začetku maja in preteklo soboto. Kljub vsemu pa potresna psihotična se zdalo ni dosegla takšnih razmer, kot ob majskem katastrofalnem potresu. Bolj preplašeni pa so bili tuji turisti na portoroški obali, ki so takoj zapustili hotele in se začeli vnesti na zanimati, kakšno potresno jake-

pripisujejo seizmološke karte za te kraje.

Po dosedanjih podatkih je potres na obali prizadel nekaj starih stavb, kjer so se pojavile razpoke. Ponovno je bila prizadeta osnovna šola »Pinka Tomazića« na sosedelski Bonifiki, kjer se je pojavilo nekaj razpok in popokalo je tudi nekaj stebel. Učenci so imeli dopoldne pouk na prostem. Tudi na sosedelski šoli je bil dopoldne nekaj časa prekinjen pouk iz varnostni razlogov.

Medtem se je včeraj vsa slovenska obala ponovno zavzela za novo solidarnostno akcijo za pomoč prizadetemu prebivalstvu. Nekatera podjetja, kot Luka Koper in Primorski tisk, so že začela zbirati sredstva. Včerajšnji potres je močno odjeknil tudi med udeleženci sindikalnega zbora gradbenih delavcev Slovenije v Portorožu. Objubilijo so vs možno pomoč v gradbeniških uslugah, razen tega pa bodo sestavili tudi posebno mladinsko brigado iz vrst delavcev in strokovnjakov, ki naj bi v najkrajšem času odpravljala na Tolminko.

L. O.

Iz nepojasnjenih razlogov avto trčil v tovornjak

Rešilec jugoslovanskega Rdečega križa je danes zjutraj pripeljal v tržaško bolnišnico 49-letnega Sergia Abramija, stanujočega v Ul. La Mar-mora in njegovo 15-letno hčerko Riland, ki sta se z osebnim avtomobilom peljala proti Zabele, ko sta šle iz nepojasnjenih razlogov trčila baje v tovornjak. Oba so nemudoma sprejeli v ortopedskem oddelku, kjer so Abramiju zdravniki ugotovili dvakratni zlom desne noge in še druge poškodbe na prsnem košu, hčerki pa verjetni zlom desne roke in lažji pretres možganov. Abrami se bo moral zdraviti približno mesec dni, hčerka pa približno 10 dni.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 238-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavjler: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

MEŠANI ZBOR »SLAVEC« Ricmanje - Log

sporoča svojim pevcem, da bo danes, 16. t.m., ob 20.30 prva vaja za sezono 1976-77.

Istočasno vabi ljubitelje zborovskega petja, da pristopijo v vrste sedanjega zbora.

Prosveta

Komorni zbor Glasbene matice prične z novo sezono v ponedeljek, 20. t.m., ob 20.30 v Ul. R. Manna 29 in vabi na prvo vajo vse tiste, ki bi želeli sodelovati v zboru.

Kino

MIRAMARSKI PARK - »Luči in zvoki« - Predstavi: ob 20.30 in ob 21.45 »Cesarji sen v Miramaru« (v italijanskini).

Ariston Zaprti zaradi počinca. Mignon 16.30 »Il ladro di Bagdad«. Igra Sabu. Barvni pustovski film. Nazionale 16.00 »Paperino & C. nel Far West«. Barvni Walt Disneyev film.

Grattacielo 16.30 »Morte a Venezia«. Barvni Viscontijev film. Silvana Mangano in Dick Bogarde. Fenice 16.30, 18.20, 20.10 in 22.15 »I sopravvissuti delle Andes«. Hugo Stiglitz. Norma Lazareno. Prepevedan mladini pod 14. letom. Barvni film. Excelsior 15.00, 17.20, 19.50, 22.15 »Il texano dagli occhi di ghiaccio«. Clint Eastwood. Eden 16.00 »L'ultima donna«. Michel Piccoli, Ornella Muti in Gerard Depardieu. Prepevedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Ritz 16.00, 19.00, 22.00 »Novecento«. Prepevedan mladini pod 14. letom. Barvni film Bernarda Bertoluccia. Aurora 16.30 »005 matti da Hong Kong con furore«. The Charlots. Cristallo Zaprti zaradi počinca. Capitol 17.00 »Il quattro dell'Ave Maria«. Terence Hill in Bud Spencer. Barvni western film.

Moderno 15.00, 18.00, 21.00 »Il gattopardo«. Claudia Cardinale in Burt Lancaster. Barvni film. Filodrammatico 16.30 »La figliastra«. Mladini pod 18. letom prepevedan. Impero 16.00 »James Bond in: 007. Una cascata di diamanti«. Sean Connery. Barvni film.

Vittorio Veneto 17.00 »Mani sporche sulla città«. Elliot Gould in Robert Blake. Prepevedan mladini pod 18. letom. Barvni film.

Ideale 16.30 »Le amanti« Françoise Fabian. Prepevedan mladini pod 14. letom. Astra 16.30 »Gli eroi di Khartum«. Monica Rusciana. Barvni film. Abbazia 16.00 »Le due facce del dollaro«. Barvni western film.

Radio 16.00 »Konga«. Barvni znanstvenofantastični film.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

S.P.A. TRIST - ULICA P. RIZZI 10 - 61-448

TEČAJI VALUT V MILANU

	DNE 15. 9. 1976
Ameriški dolar:	debeli 839.90
	drobni 820.-
Funt sterling	1463.-
Švicarski frank	339.50
Francoski frank	170.25
Belgijski frank	21.-
Nemška marka	336.50
Avstrijski šiling	46.90
Kanadski dolar	840.-
Holandski florint	322.-
Danska krona	137.-
Švedska krona	164.-
Norvska krona	145.-
Drahma: debeli 20.10	
	drobni 20.10
Dinar: debeli 40.-	
	drobni 40.-

MENJALNICA vseh tujih valut

Prispevki

V spomin pokojne Natalije Furlan, Dušanove mame, daruje Albina Bavčar 5.000 lir za spomenik v Skednju.

Naznanjamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

KARLO RUPEL

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 16. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v vaško cerkev na Proseku

Žalujoča žena Angela, hči Silvana z možem, brat Ivan, sestri Pina in Marija ter sorodstvo

Prosek, Trst, Anckland, 16. septembra 1976

Dne 15. septembra nas je nenadoma za vedno zapustila naša draga sestra in teta.

JOSIPINA GRUDEN

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 17. septembra, ob 15.30 iz cerkve v Zgoniku.

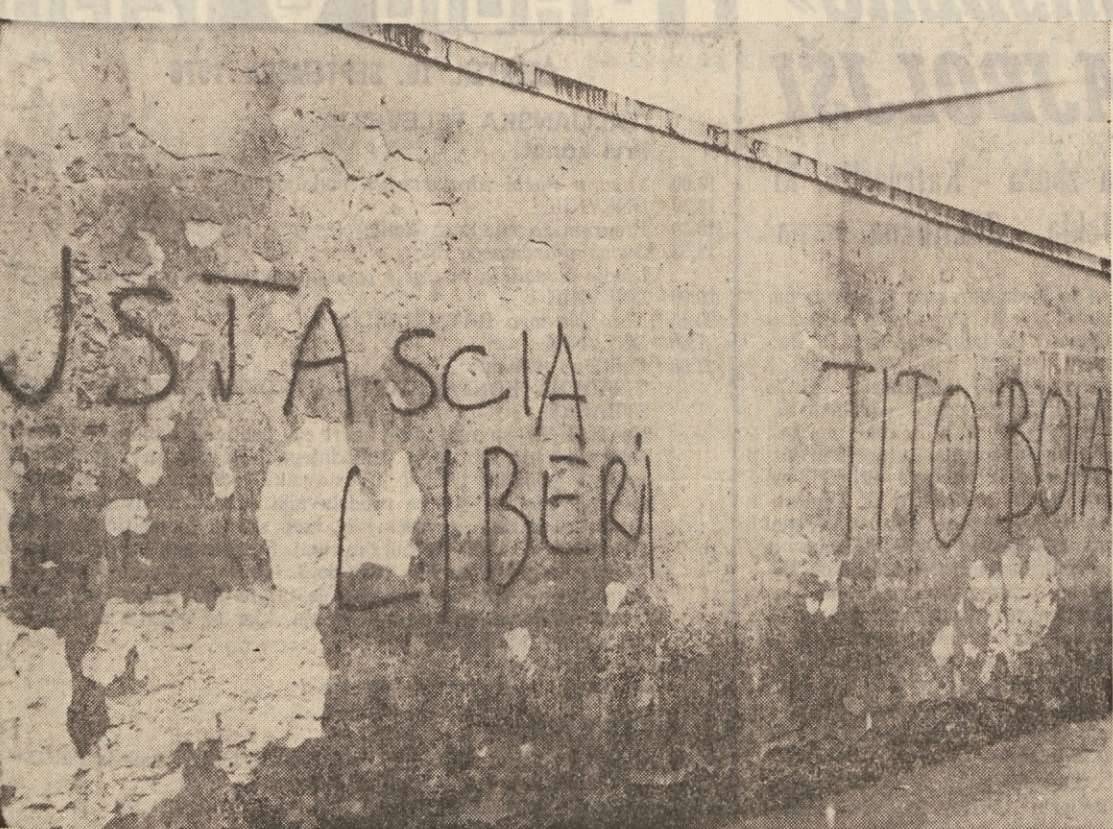
Žalujoci: sestra Ivanka, brata Mirko in Ludvig ter drugo sorodstvo

Zgonik, Reka, 16. septembra 1976

Veliko število prebivalcev stolpcev v bužini Montebellina je preživel ves dan na trgu pred velesojmom.

Fašistični mazači tokrat na Krasu

Fašistična drhal si je v noči med torkom in sredo privoščila izlet! Po nekaterih vaseh zgornje občine ter je pod zaščito teme pustila po zidovih svoj običajni pečat — rešeniščična in protislovenska gesla vaniščična in protislovenska gesla padim v Zgoniku in Saležu, od kar so fašistični mazači zadnjič pokazali svojo politično nestrpnost in nadobudnostno mržnjo na območju zgoniške občine. Tokrat pa so pomazali zidove v Briščkih, v Repniču, kjer je največ napisov, v Zgoniku in pri Gabrovcu, ne da bi kdo opazil njihovega početja. Napisi vsebujejo psovke na račun predsednika Tita, poveljujejo pa fašistično mladinsko organizacijo «Fronte della gioventu» in ustaške zločince. Zgoniška občinska uprava je prijavila policiji to vandalsko dejanje, domače prebivalstvo pa je ogroženo in je postalo budno, da bi samoreprežilo v kalu izvalne pustolovščine fašističnih nestrpnosti.

Izletniška sezona PD «Ivan Grbec»

Poletje se naglo, prenaplo poslavlja, agilni organizator izletov proslavlja, agilni organizator izletov svetnega društva iz Škedenja pa hiti s pripravami na izlet, s katerim se zaključuje uspešna poletna izletniška sezona. Pravimo uspešna, ker nam zadovoljstvo udeležencev vseh dosedanjih izletov na Vrhniko, na Bled, na Dolensko daje dokaz, da tako oceno. Zadnji izlet bo v nedeljo, 3. oktobra v Loško dolino. Ta izlet pa ima še to posebnost, da je usmerjen v kraje, ki jih dosedaj izleti tudi iz prejšnjih let niso zajeli in bo zato za marsikatero Škedenjca ta pokrajina povsem nova. Poleg običajnih jesenskih barv narave bodo izletniki občudovali znameniti Rakov Škocjan, ki je doživljati za se, ustavili se bodo ob Cerkliskem jezeru in prodrili do gradu Snežnik, onstran Starega trga. Srednjeveški grad je še ohranjen in vsi prostori so še popolnoma opremljeni. Ogled gradu, katerega zgodovina zajema tudi zanimivosti iz narodnovobodilne borbe, bo dopolnil bogata doživetja tega dne.

Načrtovan izlet bo seveda le ob zadostnih in pravočasnih prijavah.

EPILOG POBALINSTVA V RESTAVRACIJI LA BORA V BRIŠČIKIH

Za razbijanje steklenic in kozarcev bosta presedela 8 mesecev v zaporu

Brata sta s silo preprečila upravitelju lokala, da bi poklical policijo

Tržaško kazensko sodišče (predsednik Visalli, prisodnik Amodio in Botan Griselli, tožilec Brenzi, zapisničarka Elda Cassoli) je včeraj sodilo bratoma Sergiju in Anteu Hervaticu iz begunskega naselja S. Nazario pri Prosnetu ter Dariu Biasiolu iz Ul. Pineta 48. Dogodki, zaradi katerih so se vsi trije znašli na zahtojni klopi, brata Hervatica pa tudi v zaporu, so se pripetili 21. julija letos v restavraciji «La Bora» pri Briščkih. Okoli ene ure sta prišla v lokal Hervatica in skupno s tremi prijatelji naročila steklenico vina. Nenadoma pa je začel Sergio Hervatic groziti najemniku lokala 40-letnemu Giovanniju Biasliju iz Trsta, baje zaradi prejšnjih sporov. Tako je se mu je pridružil še brat in skupaj sta razbila nekaj steklenic in precej kozarcev ter povzročila približno 60 tisoč lir škodo. Biasliju sta tudi s silo preprečila, da bi poklical policijo, kar se je približno četrta uro kasneje posrečilo njegovemu sinu, ki je iz pisarne v prvem nadstropju telefonski karabinierjem.

Medtem je posegel vmes tudi Biasiol, ki je zahteval, naj mu Biasli postreže s pivom in mu zagrozi, da si ga bo sicer sam vzel. Karabinjerji, ki so prišli v restavracijo čez nekaj minut, sta ju prišla v lokal Hervatica, pri tem pa jih je Anteo opoval in se je uparjal aretaciji. Njegov upor je bil seveda zamen in skupno z bratom je moral slediti oziroma, ki so ju po kratkem zaslišanju prepeljali v koroškeje zapore. Oba sta se morala včeraj zagovarjati zaradi nasilja, povzročila škodo in vinjenosti. Anteo pa tudi zaradi žalitve in upora javnemu funkcionarju. Biaslija pa so obtožili, da je hotel z nasiljem izsiliti pivo. Basile se je prijavil kot zaščitna stranka in njegov zagovornik

8D Polet priredil od 17. do 30. septembra kotalkarski tečaj za začetnike in sicer za otroke v starosti od 4. do 7. in od 7. do 10. leta. Vpisovanje in Prosnetnem domu na Opčinah pri gospe Logji in v petek, 17. t.m., med 14. in 15. uro prav tako v Prosnetnem domu na Opčinah.

VČERAJ SESTANEK NA GORIŠKEM ŽUPANSTVU

Jugoslovanski in italijanski strokovnjaki pripravljajo načrte za novo obmejno postajo

Strokovna podkomisija bo še vnaprej nadaljevala z delom, komisija pa šele po ratifikaciji osimskega sporazuma

Tehnične priprave za gradnjo obmejnega postajališča na avtocestni relaciji Štandrev - Vrtojba se nadaljuje. Včeraj predpoldne so se na goriškem županstvu sestali jugoslovanski in italijanski strokovnjaki, člani komisije za ta prehod in predložili nadaljnje predloge in načrte za gradnjo obmejnega postajališča. Tako jugoslovanski kot italijanski strokovnjaki so prikazali načrte za pristojni del obmejnega postajališča in ugotovili, da se načrti ujemajo. Sestanek je trajal nekaj ur, pred zaključkom so se domenili, da se bodo strokovnjaki v okviru podkomisije še srečevali, komisija sama pa se bo sestala takoj po ratifikaciji osimskega sporazuma.

Sestanek je bil v beli dvorani goriškega županstva in prav med sestankom je Gorico strelal močan potresni sunek nekaj po enajsti uri predpoldne. Stavba goriškega županstva je iz prejšnjega stoletja, zaradi česar so sunek močno občutili v vsej stavbi. Po kratki preiskavi je komisija nadaljevala z delom.

Na čelu jugoslovanske komisije je bil direktor cestnega sklada Slovenije inž. Lojze Blenkuš, v njej so bili še arh. Miodrag Brajčević, šef oddelka za gradnje pri zvezni direkciji carin, podpredsednik občinske skupščine v Novi Gorici Anton Slapnik, direktor carine v Novi Gorici Bogomir Šmodiš, zastopnik zavezne sekretariata za notranje zadeve inž. Drago Derkovič, zastopnik podjetja Projekt iz Nove Gorice inž. Tomaž Vuga, kot strokovnjaki pa so bili prisotni še dr. Murko, inž. A. vanlo in Janez Petrovič.

Italijanski komisiji pa je predsedoval delni predvoditelj za javna dela inž. Enrico Maggiulli, prisotni pa so bili še goriški župan Pasquale De Simone, predsednik trgovske zbornice Delio Lupieri, zastopnik notranjega ministra dr. Pietro Allegra, zastopnik ministra za javna dela dr. Fernando Macioce, zastopnik deželne odbornika za prevoze dr. Mario Cassar in načelnik goriške carine dr. Vincenzo De Prosperis.

Lucio Dalla na prazniku Unità

Nastop pevca Lucia Dalle je v turek zvečer privabil kakih 2 tisoč poslušalcev na prireditvenem prostoru festivala Unità, ki ga prireja v razstavišnih prostorih Espomago. Dalla, ki je član KPI, je s pesmijo in besedo prikazal razvoj avtomobilske industrije v Italiji.

Praznovanje Unità se bo nadaljevalo jutri zvečer ob 18. uri z okroglo mizo na temo «Vprašanja današnjih psihiatrov». Sledil bo nastop priznanega ansambla Napoli centrale. Praznovanje v razstavišču Espomago se bo nadaljevalo še v soboto in nedeljo.

Brez uspeha sestanek načelnikov skupin na pokrajini

V turek zvečer je novoizvoljeni pokrajinski predsednik Gennaro

NA OBISKU PRI EDIJU PODBERŠČKU V LIDU DI OSTIA

«Udeležba na letošnji olimpiadi je zame pomenila nekaj izrednega»

Vtisi, ki jih je štandrevski športnik odnesel s te veličastne manifestacije - Podberšček si kot najvišji cilj postavlja nastop v Moskvi

Ko nam je Evgen Plesničar iz Štandreje povedal, da gre v Rim, stane v Lido di Ostia na obisk ko prijatelji in sovaščani Ediju Podberščku, smo takoj izkoristili priložnost, da smo mu «naročili» krajši intervju za naš dnevnik. Sicer smo Edija pričakovali v Štandrežu, tako nam je namreč povedala njegova mati, ko smo jo obiskali, preden je Edi odšel v Montreal. Ob vrnitvi je Edi svoj prvotni program spremenil in tako je srečanje z njim odpadlo.

«Kaj pomeni nastopiti na olimpiadi?»

«Za vsakega atleta pomeni vključitev v reprezentanco, ki bo nastopila na olimpijskih igrah, najvišji in najtežji dosegljivi cilj. Za to uspeh je treba večletnega truda, do brava volja in veliko žrtve, saj gre po navadi za mlade ljudi, ki se morajo neštetočkrat odpovedati zabavam. Odhod v Montreal pa mi je poplačal ves trud in vse žrtve in moram reči, da sem zaenkrat dosegel najvišji cilj, ki sem si ga postavil v začetku svoje športne kariere. Znano je tudi, da moja vključitev v reprezentanco ni bila lahka stvar. Ob koncu lanskega leta sem bil gotov, da bom nastopil v Montrealu, saj sem bil najboljši metalec klavira v Italiji. Zaradi poškodbe na roki pa sem postavil v resen dvom moj odhod v Kanado. Vse se je prav zadnje dni srečno izteklo in 18. julija sem dospel v olimpijsko naselje. Ob prihodu me je polastil neke vrste strah, oziroma bojazen. Nisem se verjel, da bi delovala do 14. oktobra 1979.

Slovenska župana v pokrajinski komisiji za šolske gradnje

V zvezi z deželnim dekretom z dne 14. oktobra 1974 so obnovili sestavo pokrajinske komisije za šolske gradnje v Gorici, ker dosedanja sestava ni izražala rezultatov zadnjih upravnih volitev. Predsednik nove komisije bo goriški šolski skrbnik dr. Camillo Imbriani, člani pa bodo goriški pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Franco Gallarotti, grški župan dr. Giovanni Mario Poiana, števerjanski župan Stanislav Klanjšček, triški župan Giovanni Maiani, doberdobski župan Andrej Jarc, tehnični periferi nadzornik dr. Federico Lebani in ravnatelj tehničnega zavoda «E. Permi» iz Gorice, Nova komisija naj bi delovala do 14. oktobra 1979.

8D Polet priredil od 17. do 30. septembra kotalkarski tečaj za začetnike in sicer za otroke v starosti od 4. do 7. in od 7. do 10. leta. Vpisovanje in Prosnetnem domu na Opčinah pri gospe Logji in v petek, 17. t.m., med 14. in 15. uro prav tako v Prosnetnem domu na Opčinah.

HUŠE POSLEDICE POTRESA TUDI NA GORIŠKEM

Pri begu iz stanovanja upokojenca zadela srčna kap

Zadnji potresni sunki povzročili več materialne škode - Prizori panike v mestu

Potresni sunki, ki so zadali smrtonosni udarec vsem v Furlaniji, Karniji in Beneški Sloveniji, so tudi na Goriškem povzročili velik preplah med ljudmi. Močan potresni sunek je bil ponovno zatresel zemljo včeraj po 5. uri je v Gorici zahteval dve smrtni žrtvi. Upokojenca, 73-letni Edoardo Culot iz Ul. Del Santo 17 ter 68-letni Alfonso Grudina iz Ul. Fanti 7, sta namreč v prvih jutranjih urah podlegla srčni kapi, ki ju je zadela, ko sta bežala iz stanovanja. Iz goriške bolnišnice poročajo še o sprejemih v ambulanti za prvo pomoč, kjer so se zatekle številne osebe, ki jih je zaradi močnih sunkov obšla slabost. Vedno zaradi jutranjega sunka, so v goriški bolnišnici sprejeli na nekajdnevno zdravljenje 23-letnega vojaka Alberta Lorenzonia, ki je skočil z okna vojašnice na Tržaški cesti. Tudi v drugih bolnišnicah goriške pokrajine so v jutranjih urah sprejeli več oseb, ki so zaprosile za prvo pomoč zaradi lažjih poškodb, ki so jih utrpeli pri begu iz stanovanj.

Potresni sunki, še posebno po tisti po 5. uri ter ob 11.30, so povzročili tudi materialno škodo. Na srečo nismo na Goriškem zabeležili večjih poškodb na zgradbah. Goriški in triški gasilci so morali celo jutro delati, da bi odstranili strešne police ter omet z zidov, ki je ogrožal varnost pešcev. V številnih hišah, v katerih so se po 6. maju pojavile razpoke, so sedaj vidne še večje zarezre. Večjo materialno škodo so potresni sunki povzročili na Krminskem, kot tudi v občinah na desnem bregu Soče.

Po rudem tresljaju zemlje zgodaj jutraj je veliko ljudi urno zapustilo stanovanja ter se zateklo na prosto ali v avtomobile. Mesto je včeraj spremenilo svoj običajni videz: na ljudeh se je poznal strah pred novimi, hušimi sunki. Polozaj se je šel bolj zaostrih po silovitem sunku, ki smo ga zabeležili malo pred poldnevom, ko se je na trgu zbralo veliko število ljudi, ki so bežali iz stanovanj, uradov in trgovin. V nekaterih tovarnah na Goriškem (na primer v podgorski predilnici) so delavci zapustili obrate.

V perifernih predelih mesta se je včeraj popoldne ponovila slika po 6. maju, ko je veliko ljudi postavilo šotore, kjer so prespali več dni, dokler se ni zemlja vsaj delno umirila.

Na Goriškem ni doslej nobena cesta poškodovana, zaradi česar se promet običajno odvija. Varnostna 9. avgusta, ki je glavna vpadnica v naše mesto, pa predstavlja vprašanje zaso. V ponedeljek so tehniki ANAS ocenili nosilnost mosta in ugotovili, da po njem lahko peljejo vozila. Po večerjanju sunkih pa je most brez dvoma utrpel še večjo škodo in potrebno bo ponovno oceniti njegovo nosilnost.

Iz Trčica so nam sinoti sporočili, da so v bolnišnici sprejeli več oseb, ki so se poškodovale pri begu iz stanovanj. 40-letni Luigi Quinto iz Panzanu pod posebnim policijskim nadzorom, je v jutranjih urah skočil z okna in se precej hudo poškodoval, zaradi česar se bo moral zdraviti 40 dni. V vojašnici v Gradcu so se trije vojak poškodovali, dvema so v bolnišnici dali le prvo pomoč, tretji pa se bo zdravil 40 dni.

PRIPRAVE ZA LETOŠNJO SEZONO

Primorsko dramsko gledališče bo letos pripravilo 6 predstav

Prva premiera bo 28. septembra - Lani so imeli skupno 175 nastopov in precej povečali število abonementov

Primorsko dramsko gledališče vstopa v sezono 1976-77 z nekaterimi postavkami prejšnje sezone, ki u-tegnejo obeležiti udi delo v tekoči sezoni.

Z ansamblom 10 igralcev je pripravilo v jubilejni 20. sezoni 7 no- vranjih predstav s 175. ponovitvami. Pri tem velja omeniti za 70% povečano število abonementov, povečane stike s srednjimi šolami in Novi Gorici, Tol- minu in Ajdovščini kakor tudi z delovnimi organizacijami in regiji; sodelovanje z drugimi gledališči v Sloveniji, pri čemer je nujno pose- bej poudariti pospešeno sodelovanje s Stalnim slovenskim gledališčem v Trstu, Mestnim gledališčem ljub- ljanskim in Mladinskim gledališčem v Ljubljani; gostovanje po Jugosla- viji (Aleksandrovac, Leskovac, Vra- nje, Vrnjačka Banja, Beograd, Za- greb), v Ljubljani ter v Beljaku in Celovcu; ter končno odprtost gle- dališča za goste igralce: Stanetom Raztresenom, Savo Severjevo in Janežom Rohačkom.

Za sezono 1976-77 načrtuje gleda- lišče šest predstav na velikem odru, od katerih bo dve naštudiralo z majhno zasedbo, da bi z kar največ- jo kvaliteto izpolnilo vsa pričaka- vanja naraščajočega občinstva. Gle- dališče, ki ima pretežno potujoči značaj, bo z izostrenim prerezom komedijskega in dramskega žanra skušalo doseči kar največjo komuni- kacijo v vse bolj poglobljenih umet- niških predstavah, pri čemer velja omeniti 2 postavki sezone, ki bosta odlično obeležili delovno sezono: mladinski oder in študijsko pred- stavo.

Mladinski oder, ustanovljen v smi- slu večje gledališke animacije v prostoru, bo skušal pritegniti vse tiste mlajše obiskovalce ter sluša- telje srednjih šol, ki bi se radi polžije seznanili z gledališčem. V sodelovanju z Akademijo za gleda- lišče, radio, film in TV bo skupaj z umetniškimi kolegijem gledališča iz- delal program, ki bo obdelal naj- poglavitnejše sestavine gledališkega ustvarjanja, da bi polagoma usta- varil skupino, ki bi pripravila pred- stavo.

Študijska predstava, ki je vezana na uprizoritev «Equusa» Petra Štatl- ferja, izjemno kvalitetno besedilo sodobnega gledališča, bo malošte- vilnemu ansamblu, preobremenjenemu z repertoarnimi predstavami, nudila možnost podrobnejšega štu- dijskega pristopa do materije. En dan v teču naj bi bil posvečen študiju, kar je gotovo pomembna novost in nujna slovenskega reperto- arnega gledališča. Omeniti velja, da bo predstavo in njen studij vodil re- žiser in profesor Akademije za gle- dališče, radio, film in TV — Miran Herczog.

Te dni potokejo v gledališču vpi- sni dnevi za abonma in sicer do 20. septembra za naslednji program:

1. Carlo Goldoni: PAHLJACA
 2. Tennessee Williams: STEKLENA MENAZERIJA
 3. Franček Rudolf: LENEGA ČAKA DOLGAS
 4. Brendan Behan: TALEC
 5. Peter Štatlfer: EQUUS (ali čifir Kosmač: BALADA O TROBENTNI IN OBLAKU)
 6. Dušan Jovanović: ŽRTE MOJE BUM - BUM Mladinsko gledališče Ljubljana
 7. Anonimo Veneziano: BENEČANKA
- Stalno slovensko gledališče Trst
- Prva premiera v tekoči sezoni, uprizoritev «Pahljace» Carla Goldo- nija v režiji Maria Uršiča, bo pred- videnja 28. septembra.

J. P.

VČERAJ POPOLDNE OB 15.30

ŠTIRJE JETNIKI ZBEŽALI IZ ZAPORA V UL. BARZELLINI

Takoj po begu preiskovalci zastražili vse glavne ceste

Iz goriškega zapore v Ul. Bar- zellini so včeraj popoldne zbežali štirje jetniki. Gre za 22-letnega Ga- etana Spero iz Milana, ki je bil ob- sojen na 13 let in sedem mesecev zapore zaradi kraje in ugrabitve in bi moral iz zapore priti komaj leta 1989, za 21-letnega Leonarda Prota- na iz Sesta San Giovanni, ki je bil obsojen na eno leto in štiri mesece zapore, za 25-letnega Roberta La Calamita iz Milana (obsojen je bil na štiri leta zapore zaradi ropa) in za 23-letnega Claudijsa Gattija, prav tako iz Milana, ki so ga obso- dili zaradi nenamernega umora. Ce- niko do večera še niso izsledili.

radi protestne stavke jetnikov pre- mestili v goriško kaznilnico iz zapo- ra San Vittore.

Okoli 15.30 so štirje prišli do vr- atarjeve lože ter z vilico prisilili pas- nika, da jim je odprl vrata govoril- nice. Od tu so skozi okno skočili na ulico, kjer so vilmoli v volkswagen, last geometra Adriana Cosulina iz Drevoreda XX. septembra, s kate- rim so zapustili mesto.

Takoj po njihovem begu so kara- binjerji sprožili večjo akcijo ter za- stražili vse glavne ceste. Kljub po- segu velikega števila agentov, jet- nikov do večera še niso izsledili.

8D Polet priredil od 17. do 30. septembra kotalkarski tečaj za začetnike in sicer za otroke v starosti od 4. do 7. in od 7. do 10. leta. Vpisovanje in Prosnetnem domu na Opčinah pri gospe Logji in v petek, 17. t.m., med 14. in 15. uro prav tako v Prosnetnem domu na Opčinah.

Udeleženci goriške posojilnice bo v ponedeljek, 20. septembra, od 8.30 do 11.30, pobiral davke na županstvu v Sovodnjah.

Drevi streljanje na športnem tednu

V okviru športnega tedna, ki ga v Števerjanu prireja športno zdru- ženje Brda, bo drevi ob 20.30 v prostorih župniškega doma tekmo- vanje v streljanju z zračno puško. V okviru te manifestacije bodo na sporedu tudi tekme v atletiki ter mladinsko srečanje v nogometu.

Nesreča na delu

Med razkladanjem betonskih cevi se je včeraj jutraj ponesrečil 41- letni delavec Bruno Ventrin iz Ronk. Ul. Fornaci 25, katerega so v triški bolnišnici zaradi poškodbe na levi nogi pridržali za 40 dni na zdravljenju.

Kino

Gorica

VERDI 17.15—22.00. «Qualcuno volò sul nido del cuculo». J. Nicholson. Mladini pod 14. letom prepovedan. Barvni film.

CORSO 17.00—22.00. «Il giustiziere». G. Kennedy, J. Mills. Mladini pod 14. letom prepovedan. Barvni film.

MODERNISSIMO 17.30—21.00. «Low- rance d'Arabia». A. Guinness. Barv- ni film.

CENTRALE 17.00—21.30. «Catastrofe». Barvni film.

VITTORIA 17.00—22.00. «Educazione sessuale». H. Gonnemann, G. Kies- lich. Mladini pod 18. letom prepo- vedan. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00. «Il secondo tragico Fantozzi». Paolo Villaggio. Barvni film.

PRINCIPE 18.00—22.00. «La ragazza di Madame Claude». M. D'Arc.

Nova Gorica in okolica

SOČA «99 in pol % mrtve», ameri- ski barvni film ob 18.00 in 20.00.

SVOBODA «Vohun, ki je uničil svo- je zveze», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.

DESKLE «Pet divjih», ameriški barv- ni film ob 19.30

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Luca Lupieri, Luca Cudicio, Flavija Cassan, Arianna Brandolin, Stefano Stoppani, Luca Lepre, Annalisa Perin.

SMRTI: 86-letna gospodinja Jo- hanna Altfart vd. Manzoni, 44-letni kmet Pio Raccaro, 72-letni upoko- jenec Antonio Ligutti, 73-letni upo- kojeneec Francesco Custrin.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni o Rassi v Raštelu, tel. 83-349.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Rismondo, Ul. Toti, tel. 72-701.

MESEČNO GOSPODARSKO PISMO IZ LJUBLJANE

GOSPODARSKA GIBANJA V SLOVENIJI
SO V PRVIH 8 MESECIH NENAVADNA

Krepko zmanjšanje uvoza in hkratno enako povečanje izvoza - Katere gospodarske veje so več in katere manj napredovale - Turizem je letos krepko odpovedal

Letošnja osemmesečna gospodarska gibanja v Sloveniji, kakor tudi v vseh ostalih republikah, so bila v primerjavi z nekaj preteklimi leti, dokaj nenavadna. Določena področja ekonomske aktivnosti, na katerih že vrsto let ni bilo čutili posebnih težav, so v letošnjem in že konec lanskega leta pokazala zobe, medtem ko so se nekateri drugi pokazovali izredno izboljšali. V prvem skupino lahko brez dvoma štejemo dinamiko industrijske proizvodnje, opravljen del v gradbeništvu, promet v gostinstvi in trgovini. Med uspeha pa lahko zapišemo izboljšano zunanjetrgovinsko bilanco, likvidnost gospodarstva in bank, pa tudi zadržano rast cen na vseh področjih.

V nekaj predhodnih letih smo se lahko pohvalili z izredno gospodarsko konjunkturo, ki je dosegla vrhunec v 1974. letu, vendar pa na škodo izredno močne stopnje inflacijskih gibanj, rasti cen in nelikvidnosti. Gospodarska recesija v Zahodni Evropi, se je v nekajmesečno zamudo prenesla tudi v jugoslovansko gospodarstvo, zlasti močno pa so se ta negativna gibanja odrazila v prvi polovici letošnjega leta, ko so se ostala gospodarstva v bistvu že opomogla od krize. Takšen položaj, pa je po drugi strani tudi ugoden za našo ekonomijo, saj se je s ponovnim odpiranjem tujih tržišč pokazala tudi hitrejša možnost za oživitve izvoza, s tem pa tudi možnost za aktiviranje proizvodnje.

Oživiljanje proizvodnje, ki je bilo v zadnjih mesecih pogosto tema vladnih organov, pa seveda tudi gospodarskih organizacij združenega dela, je v teh poletnih mesecih zelo vprašljivo, saj je znano dejstvo, da se v juliju in avgustu gospodarska aktivnost, na račun dopustov delavcev precej umiri, tako da bi iz sedaj dostopnih podatkov težko sklepali o preobratu, zlasti v industrijski proizvodnji. Vseeno pa je gotovo, da se količinski obseg industrijske proizvodnje, kljub poletnim mesecem širi bol kot je običajno, kar kaže na dokaj omiljene sezonske vplive, oziroma da skuša proizvodnja nadoknaditi zamujeno. Planirane stopnje rasti v industrijski produkciji, kakor smo jo v Sloveniji napovedali v resoluciji in politiki v 1976. letu, sicer zanesljivo ne bomo dosegli, saj kažejo sedanja predvidevanja na maksimalno možen porast 2,3 odstotkov (planirano je bilo 6 odstotkov). Industrijska proizvodnja je v avgustu, prvič v letošnjem letu, presegla, čeprav le za tri desetinske odstotka, proizvodnjo v enakem obdobju lanskega leta, primerjava za avgust 1976 in enak mesec lani, pa kaže na skoraj 8-odstotni porast proizvodnje.

Vendar pa moramo ponovno ugotoviti, da nekatere najpomembnejše panoge, ki predstavljajo levji delež v slovenski industrijski proizvodnji, še niso prčele proizvajati s polno paro. Med takimi naj omenimo zlasti kovinsko industrijo, črna metalurgijo in tekstilno industrijo. Vzrokov za takšno situacijo je nedvomno več: od administrativno, torej umejno zadržanih cen nekaterih proizvodov, od izrednega skrčenja uvoza, zlasti reproducijskega materiala, na katerega je slovenska industrija v dobrih meri vezana.

Positivni efekti izredno izboljšane zunanjetrgovinske bilance kažejo torej tudi svoje slabe strani, kar je delno tudi posledica ne dovolj pretehtanih, zlasti pa enostranskih ukrepov v zunanji trgovini. Med proizvodno najbolj uspešne industrijske panoge v letošnjem letu, pa lahko štejemo kemijsko, papirno, usnjarsko - obutveno, gumarsko, živilsko in tobakno industrijo. Naročila za domači trg so se v avgustu še nadalje izboljšala, prav tako tudi stanje plačilnih računov in kreditnih sredstev; čeprav so navedena dejstva v glavnem rezultati konjunktturnega testa in v manjši meri odraz dejanskih števil. Zaloge končnih izdelkov, ki so industrijske organizacije združene dela v preteklih mesecih močno bremenile, se zmanjšujejo, saj so, v primerjavi z avgustom lanskega leta, višje le za šest odstotkov, prikazano količinsko.

V nekaterih industrijskih panogah, kjer so zaloge izdelkov še do nedavnega skoraj dušile proizvodnjo (primer lesne industrije), v zadnjem mesecu že ne morejo več ustreči naraščajočemu povpraševanju, tako da je situacija zopet takšna, kakršne smo bili vajeni v preteklosti. Ta in še ostali našteti in diktatorji torej le kažejo na preobrat, ki pa se bo po vsej verjetnosti pokazal zlasti v septembru, ki je mesec, znan po izredni gospodarski aktivnosti.

Kakor smo že v začetku omenili, je tudi gradbena dejavnost v Sloveniji v letošnjem letu v zastoju. Podatki po vrednosti sicer kažejo na 6-odstotni dvig, vendar so pokazovalci podani v tekočih cenah v nestabilnem gospodarstvu, znani po svoji omejeni vrednosti. To dejstvo nam lahko potrdi opravljenost števila efektivnih delovnih ur gradbene operative, ki se je v primerjavi z osemmesečnim obdobjem lani zmanjšalo za enak odstotek - torej za 6 odstotkov. Tudi gradbena dela v tujini, ki jih opravlja slovenska gradbena podjetja, so bila zlasti v prvem trimesečju izredno nizka, kar pa je delno tudi posledica recesivnih gibanj v zapadnoevropskih državah, saj je ZR Nemčija eden izmed najpomembnejših partnerjev.

Razumljivo je seveda, da se je skladno z umirjeno industrijsko proizvodnjo zmanjšala tudi prometna

aktivnost, kar kaže zlasti železniški prevoz, saj smo v letošnjih osmih mesecih prepeljali kar za 5% manj blaga, kakor v enakem razdobju lani, v nasprotju s tem pa se je izdatno povečal tovarni cestni promet, v enaki primerjavi kar za 12 odstotkov.

Gibanja na področju notranje in zunanje trgovine potekajo skoraj v obratni smeri, kar kaže na to, da se notranje povpraševanje prebivalstva še vedno ni v zadostni meri okrepilo. Ob 5-odstotnem zmanjšanju prometa trgovine na debelo, v primerjavi z osmimi meseci lani, se je trgovina na drobno tudi dokaj malo zvišala - le za 3 odstotke. Trgovina je tudi v letošnjem letu, kakor je bilo še posebej opaziti, prevzela precejšnjo tveganje, saj so se zaloge izdelkov v trgovini celo zmanjševale, medtem ko se je industrija odzvala z izredno visokimi obratnimi sredstvi, ki so bila vezana v zalozhah dokončanih izdelkov. Akcije za povzevo, trgovine in industrije v re-produkcijske celote se bodo, glede na letošnje izkušnje, morale še nadaljevati in sicer se s povečano intenzivnostjo.

Izredno pozitivna gibanja v zunanji trgovini se nadaljujejo tudi še naprej, čeprav smo napovedali v jeseni nekoliko povečan uvoz, ob rahlo zmanjšanem izvozu. Izvoz blaga in storitev se je v letošnjih osmih mesecih povečal za 19 odstotkov, prav za toliko pa se je zmanjšal uvoz, vse v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Turizem v letošnjih poletnih mesecih pomeni tako v slovenskem, kakor tudi jugoslovanskem merilu razočaranje, saj so se nočitve tujih in domačih gostov zmanjšale v Sloveniji za 2 odstotka, v vsej državi pa so približno na ravni lanskega letošnjega izkupička. Precej neugodno vreme je v dobrušni meri vplivalo na negativno turistično bilanco, po drugi strani pa tudi preveč zvišane cene hotelskih in gostinskih uslug, zlasti pa premajhen spekter možnosti za turiste, ki so različnih finančnih možnosti. Domači turisti so se zaradi visokih cen usmerili tudi v tujino, zlasti v Grčijo, čeprav so hotelirji konec avgusta izredno znižali penzionске cene, vendar, kakor kaže, da se je leta v zadnjih dveh mesecih nekoliko izboljšalo.

Osebnih dohodkov delavcev, zaposlenih v družbenem sektorju, še naprej naraščajo, povprečni mesečni OD so v Sloveniji znašali v juliju 4061 dinarjev, kar je za 13 odstotkov več kakor v juliju predhodnega leta. Ob tako močni dinamiki osebnih dohodkov pa je še posebno vprašljiva nizka potrošnja prebivalstva, čeprav kaže, da se je leta v zadnjih dveh mesecih nekoliko izboljšalo.

V sredini zanimanja heterogenih gospodarskih gibanj bodo v Sloveniji nedvomno zlasti dinamika in možnost oživitve industrijske proizvodnje, ob čedalje bolj perečem in neugodnem kazalcu nizke produktivnosti dela.

K. B.

NA LETOŠNJEM MEDNARODNEM PEVSKEM TEKMOVANJU V AREZZU

TRŽAŠKI ZBOR «ILLERSBERG»
JE BIL RESNIČNO NAJBOLJŠI

V mladinski kategoriji sta bila navzoča le dva pevski zbora - Kategorija, ki je nastopala z ljudskimi pesmimi, se je predolgo zavlekla - Zaključna ocena

II.
Te razlike so se pokazale zlasti pri samostojnih nastopih obeh delov zbora, t.j. v kategoriji moških in ženskih zborov. Muzikalna kultura in poustvarjanja zavest, ki preveča celotno zbor, je tudi tema dvema sestavoma prinesla nagrade: ženskemu drugo, moškemu tretjo. In še v ljudskih pesmih si je mešani zbor priboril tretjo nagrado.

Na nadaljnja mesta so bili klasificirani po vrstnem redu naslednji zbori: zahodnonemški mešani zbor Martinsfinken iz mesta Kaufbeuren, Učiteljski zbor iz Košice, Češkoslovaška in Voces Latinae iz Rovereta.

Med ženskimi zbori smo pogrešali v finalu ženski del zbora Sestnajstih iz Frbourg. Nagrade so prejeli po vrstnem redu, ženski del zbora Martinsfinken iz Zapadne Nemčije, že omenjeni ženski del zbora iz Lyona in ženski del Coro polifonico Turritano iz Porto Torres, Sassari. Popolnoma upravičeno.

Pri moških zborih sta si bila tako rekoč edina protagonista zbor Cantilena iz Wrocława na Poljskem in tržaški zbor Antonio Illersberg. Prvi bi zaradi glasovne ravnotežnosti in celotne zlitosti, skratka, zaradi nedvomno boljše vokalne dovršenosti, ki je pogojevala v vseh dinamičnih razponih homogenost glasovnih skupin in barvno enovitost celotnega zbora, zaslu-

žil prvo nagrado, če bi dirigent Edmund Kajdasz dosegel malo več kontrastne razgibanosti oziroma muzikalne izraznosti, v čemer pa ga je presegel tržaški zbor in v tem pogledu dosegel malo prednost ter tako odnesel prvo nagrado, čeprav ni povsem dosegel odlik poljskega zbora, zlasti kar zadeva homogenost skupine prvih tenorjev, ki v večjih dinamičnih stopnjah v tem pogledu popuščajo. Sicer je dirigent Tullio Riccoboni kar mnogo doprinesel h kvalitetni rasti zbora, predvsem v pogledu interpretacijske obdelave zahtevnih zborovskih del, v nadaljnjem pa bo treba posvetiti še več pozornosti glasovnemu izpolnjevanju pevcev za dosego še boljše zlitja in uravnovešenosti zbora.

Tretjo nagrado, kakor smo že omenili, je prejel moški del zbora iz Lyona. Sicer pa so bili v celoti moški zbori v poprečju najslabšeji in tudi poprečju prvih treh nagradencev je sorazmerno šibko.

V kategoriji mladinskih zborov sta bila navzoča samo dva, eden iz Città di Castello ter bolgarski zbor iz mesta Sumen, ki je bil na višini najboljših mladinskih zborov tako po presenetljivo dovršeni pevski tehniki pleti, kakor po interpretativni kulturi, ki jo je zbor vtisnila dirigenta Veneta Vičeva. Kakor se je zdelo nekam tuja in otrokom odmaknjena Santa Chiara nuova stella B. Somme, ki

so jo sicer korektno in dovolj nazorno izvedli, smo že pri naslednji Glava li te boli, sine moj D. Petkova zaslužili bolj živ kontakt z neposrednega občutnostjo, ki je prehajala na nas v pristnem zanosu; le-ta se je še bolj sprostil v izvrstno napisani in otroškim razpoloženjskim utripom najbližji pesmi Ličko - Liščiko G. Dimitrova. S to pesmijo je zbor dosegel vrhunec bodisi v odlikah glasovne zlitosti, barvne izenačenosti in glasovne uravnovešenosti, bodisi pa izredno razgibani, smiselno in ločno grajeni interpretaciji, ki je zapustila vtis enkratnosti.

Prvi omenjeni zbor v tej kategoriji iz podpovprečnih kvaliteten razlogov ni prišel v posteljo za ocenjevanje.

Ocenjevala je žirija v sestavi: Roberto Goitre, D. Godehardus Joppich in Pavel Kühn.

V kategoriji moških in ženskih zborov iz polifonega petja je ocenjevala, kakor vselej, pod predsedstvom dr. Maria A. Bucciottija, strokovna žirija, ki so jo sestavljali Thomas Armstrong, Roberto Goitre in Lebrecht Klohs.

Pri ljudskih pesmih je prišlo v finale sedem zborov, med katerimi so prva tri mesta zasedli po vrstnem redu: že prej omenjeni Vox humana iz Madžarske, zbor Sestnajstih iz Frbourg, v Švici in zbor iz Lyona, kakor smo že omenili. Glede na kvaliteto petja je postalo vendarle nekoliko sporno šele četrto dodeljeno mesto filipinskemu zboru. Na nadaljnja mesta so se uvrstili Coro Città di Thiene, komorni zbor in Bukarešte in A. Illersberg iz Trsta, ki tokrat v pevskem pogledu ni zadostil v prejšnji meri in tudi ne v celoti posebnost izbranega programa ni imel, sicer pa Canti di Valbruna ne sodijo na mednarodni konkurz.

Ocenjevala je žirija v sestavi: Thomas Armstrong, Lebrecht Klohs in Andrea Mascagni.

Ker se je močno zavleklo tekmovalje v kategoriji ljudskih pesmi in se je med tem časom že iztekel dober del tekmovalja iz gregorijanskega petja, se nisem mogel le-tega udeležiti v celoti. Zato navajam le rezultate ocenjevalne žirije v sestavi: D. Godehardus Joppich, P. Stefano Pallini, Adone Zecchi. Prvo mesto so dodelili moškemu zboru iz Duerne na Holandskem, drugo zahodnonemškemu zboru Martinsfinken in tretje madžarskemu zboru Vox humana, dalje so se uvrstili zbori: Società corale E. Cappetti iz mesteca San Giovanni Valdarno, Coro polifonico Turritano iz Porto Torres, Associazione corale di Wroclawa, moški zbor Cantilena iz Wrocława, Corale di S. Magno iz Wroclawa, Polifonia, Gruppo amici della musica iz Comun Nuovo.

Na zaključnih koncertih vsi zbori niso pokazali istih kvalitiet kakor na tekmovaljih, vendar so koncerti, zlasti koncert drugonagradjenih zborov, bili na dostojni višini. Pred vsem pa je izstopala utrujenost zaradi izrednih naporov nekaterih zborov.

Ivan Silić

Prejeli smo

MATICA. List izseljenika Hrvatske. Sedma številka za leto 1976. Izdaja glavni odbor Matice izseljenika Hrvatske. Uredništvo in uprava v Zagrebu, Trnajska bb.

ZDRAVSTVENI VESTNIK. Glasilo slovenskega zdravniškega društva. Letnik 45. štev. 6. Uredništvo v Ljubljani, Komenskega 4.

Dario De Marchi

PODJETNOST, KI ZASLUŽI RAZMISLEK IN TUDI POSNEMANJE

Kako sta dva gostinca prispevala
da je letovišče Caorle zaslovelo

Turistu, domačinu in tujcu, ni dovolj lepo morje in čist zrak, potrebno je še kaj Bortolussi, ki se je vrnil iz tujine, je zavzel mesto, ki ga je imel Pellegrini

Motiv iz pristanišča lepega mesteca Caorle

Med pogovorom o gostinskih zadevah se pogostoma pojavlja vprašanje, ali in do kakšne mere utegnejo gastronomski značilnosti vplivati na uspeh obmorskega letovišča. To vprašanje je ponovno prišlo na dan na tednu sardele v mestu Caorle, ki so ga pripravili na pobudo krajevne turistične ustanove v sodelovanju z ministrstvom za trgovinsko morinarstvo: namen tedna je pospeševati porabo tako imenovane «plave ribe».

Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

menovane «plave ribe». Prav v mestu Caorle, kjer ima svoje pristanišče sodobna ribiška flotila, se lahko ponašajo z lepo gastronomsko tradicijo, ki slovi še danes. Kot v preteklosti, daje ta tradicija še danes svoj doprinos za ugoden razvoj gostinske dejavnosti v tem obalnem turističnem kraju med Benetkami in Trstom. Vsem je jasno, da niso samo čisto morje, lepa plaža in zanimivo zgodovinsko središče tisti dejav-

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Potrebno je, da obvladate situacijo. Ne bo vam lahko. Opravka boste imeli ob nervoznosti ljudmi.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Obrazložite svoje stališče tako, da bo sprejemljivo. V nasprotnem primeru se držite sprejetih konceptov. Srečanje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Nekoliko napadljivi boste, kar vam ne bo v korist. Kljub vsemu pa boste uspeli. Nekdo bo ljubosumen.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Uveljavljati se boste le, če boste znali dokazati svoje sposobnosti. Na poti boste šli ali dobili ob daleč obisk.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vse se težje in morda bolje in vestransko pozitivno. Vprašanje je, če jih bodo kot takšne sprejeli. Darilo, vest.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Z utrditvijo položaja si boste ustvarili možnost nadaljnjega prodiranja. Kljub vsemu pa ne rinite predaleč. Obisk.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ne bi bilo napak, krotiti določeno nestrpnost, ki več škoduje kot koristi. Stare neveselosti boste vendarle odpravili.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Neke nove zadevščine bodo zahtevale toliko zavzetosti, da ne boste imeli časa za reševanje starih zadev.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Nemiri, pospešena nervozna dejavnost, vse skupaj bo imelo bolj hude posledice in nikamor ne boste prišli.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Na delovnem področju boste napravili kak lep korak dalje, v čustvih pa boste trenutno nazadovali. Vendar ne bo hudo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Bolj sami se boste znašli in hkrati ne preveč optimistično razpoloženi. Ne prevzemajte težjih nalog.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Dobili boste vest o nekem načrtu. Skušajte zadevo temeljito proučiti, preden se za kaj obvezate. Ljubosumni boste.

Skrivnost izgubljenega škornja

Piše in riše
CIRIL GALE

Radio VIZIJA

ČETRTEK, 16. SEPTEMBRA 1976

ITALJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Yoga v službi zdravstva, 9. nadaljevanje
- 13.30 DNEVNIK
- 18.30 Program za mladino: Emil
- 18.55 Onega prazničnega dne: Ljudje gledališča in trgi v poletnih mesecih, tretje nadaljevanje
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 Nocoj nastopa RAY CHARLES
- 21.50 DNEVNIK
- 22.00 Politična tribuna: TISKOVNA KONFERENCA S PREDSTAVNIKI RADIKALNE STRANKE

Na Rai TV so napravili načrt za politično tribuno od srede septembra do februarja prihodnjega leta. Kot prvi pridejo na vrsto v politični tribuni predstavniki radikalcev, nato pridejo na vrsto sindikalisti, pa predstavniki PDUP, predstavniki Confindustrie in dalje predstavniki vseh strank in političnih gibanj ter, rekli bi, stanovskih organizacij. Seznam zaključuje Benigno Zaccagnini v imenu KD, todo do 3. februarja, ko bi moral priti na vrsto, je vprašanje, če bo še tajnik KD, saj je znano, da imajo v KD velika notranja trenja, kjer se omenja Aldo Moro kot bodoči tajnik KD

- 22.30 Biennale rosa
- Ob koncu zadnje vesti dnevnika 1

Drugi kanal

- 17.00 Lahka atletika: ITALIJA — JUGOSLAVIJA, prenos iz Palerma
- 18.30 Rubrike dnevnika 2: ankete, šport itd.
- 19.45 Padel je sneg, risani film
- 20.00 DNEVNIK — ODPRTI STUDIO
- 20.45 Doc Elliot: BARTLETTOVA POSEST

Film, ki pride danes na vrsto, je nova epizoda v vrsti filmov z dr. Elliotom kot glavno osebnostjo. Bartlett je starejši zemljiški lastnik, ki živi sam z edinim vnukom 8 let in kateremu grozi, da bo izgubil svojo posest zaradi drugih spekulativcev. Da bi ga prisilili, da proda zemljo, spekulativci vztrajata na tem, da stavec ni pri čisti pameti. Zato pokličejo dr. Elliota, da podpiše izjavo o umski nesposobnosti starca. Toda dr. Elliot tega ne more storiti. Kljub temu pa spekulativci vztrajata pri svojem načrtu in pokličejo «na pomoč» drugega psihiatra, ki njuno težo podpre. Tu se zadeva zaplete...

- 21.40 DNEVNIK 2 — DRUGA IZDAJA
- 21.50 PERU — STRAHOVI PAMPE, prvo nadaljevanje

DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 in 10.00 TV SOLA
- Evropa, Ero z onega sveta. Prebivalci Jugoslavije, Francoščina
- 16.25 Atletski četverboj, prenos iz Budimpešte
- 18.20 Mihaela, risanka
- 18.30 Trappollo HH 33
- 19.05 Obzornik
- 19.25 IZUMIRAJOČI SVET
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Najvažnejši dan življenja, nanizanka
- 21.55 Nam in kako na odhiti
- 22.05 Četrtkovni razgledi: Življenje se vrača iz komunistnih doborav
- 22.35 Vilko Ukmar: INTEGRALI
- 23.05 DNEVNIK

Koper — barvna

- 20.55 Risanke za otroke
- 21.15 DNEVNIK
- 21.35 Džipi bes v Maracaibu, celovečerni film
- 21.50 Zakon o združenem delu, razgovor
- 23.30 Zabavno - glasbena oddaja

Zagreb

- 18.45 Na črko, na črko
- 19.15 Dokumentarni film
- 21.00 V SREDIŠČU
- 21.55 Celovečerni film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 11.35 Slov. razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.30 Polifonia; 18.50 Jazz; 19.10 Literarna oddaja; 19.25 Program za najmlajše; 20.35 Andrej Kobal: «Za materijo», drama; 21.50 Glasba za lahko noč.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.00, 18.30, 21.30 Poročila 8.50 Poskočnice; 10.00 Z nami je; 11.15 Ansambel «La Piccola dimensione»; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Pod vedrim nebo; 14.35 Knjižna oddaja; 14.45 Dela velikih mojstrov; 18.00 Tribuna mladosti; 19.00 Glasba po željah; 19.35 Mladi izvajalci; 20.30 Lahka glasba; 21.00 Večerni zmenek; 22.00 Skladbe slovenskih mojstrov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 7.30 Budilka 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Drugi

zvok; 12.10 Četrti program; 13.20 Mali koncert; 14.00 Drobce satire; 15.30 Nadaljevanje; 15.45 Izbrani ital. motivi; 17.05 Komor na in operna glasba; 19.30 Jazz za mladino; 20.20 Plošče; 21.15 Klasik leta; 21.45 Koncert; 22.20 Ponovno na spredu.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 20.00 Poročila;

NOGOMET

EVROPSKI OKALNI TURNIRJI

Torino krčevito premagal oviro
Slab začetek italijanskih ekip

Hajduk doživel poraz v prvi tekmi proti Liersu

Državni prvak Torino je krčevito premagal švedski Malmoe v prvi tekmi za pokal evropskih državnih prvakov. Odlični gol je dal Grazi- ziani samo minuto pred zaključkom tekme, potem ko so švedi s hitrim protinapadom samo tri minute prej izenačili in potlačili navijače državnih prvakov.

Tekma ni bila posebno lepa, ven- dar zelo borbena. Torino je imel vse- skozi terensko premoč, njegovi na- padalci pa so bili precej netočni. Ob koncu prvega polčasa je Tori- no prešel v vodstvo po zaslugi Moz- ziniija, ki je razvil akcijo po streli iz kota.

Drugi polčas je potekal v stalni premoči Torina, Claudio in Patrizio Sala ter Graziiani pa so zorenore- ma zapravili več ugodnih priložno- sti, kar je spravilo v neveljavo na- vijake, ki so večkrat izživljali nogo- metne junake.

Štiri minute pred koncem tekme je prišlo kar je izgledalo najhujše. A- kesson je po hitrem napadu ostro streljal in presenetil vratarja To- rina. Stadion je onemel, igralci To- rina pa so tedaj pokazali veliko odločnost in dobesedno navallili na švedska vrata.

V 44. min. je Graziiani končno do- segel zmagoviti gol, ki je sicer pri- nesel precej skrbi trenerju Radice- ju, kajti prednost enega gola ni velika.

Splitski Hajduk je v okviru po- kala pokalnih prvakov igral v Lier- su v Belgiji. Istoinensko moštvo ga je premagalo s tesnim 1:0 in Split- čani upravičeno upajo, da bodo v povratni tekmi v Splitu nadoknadi- li razliko in se uvrstili v naslednje kolo.

Juventus je nastopil v Manchesteru proti «Cityju». Angleži so bili vse- skozi boljše ekipa, njihova zmaga pa je bila tesna. Komaj 1:0, ki daje Juventusu precej upanja za povrat- no tekmo.

Milan je igral v Bukarešti proti Dinamu in v histru dosegel svoj cilj. Rezultat 0:0 je bila logična posledica precej medle igre obeh moštev. Več priložnosti za gol so imeli do- mačini.

Cesena je v Magdeburgu (NDR) doživela proti domači enajsterici pravo katastrofo. Poraz z rezulta- tom 0:3 jo je praktično izločil že pred povratnim srečanjem.

Dinamo Kijev-Partizan 3:0

Jugoslovanski prvak Partizan je doživel v prvi tekmi turnirja pravo

katastrofo v Kijevu. Jugoslovani so prvi polčas zaključili z minimalno zamudo enega gola in kazalo je, da se bo z 0:1 končala tudi tekma. So- vjeti pa so v zadnjih minutah še dvakrat presenetili obrambo in si tako skoraj zagotovili napredovanje.

Ostali izidi:

POKAL PRVAKOV
Liverpool (Anglija) — Crusaders (Ir- ska) 2:0
Bayern (ZRN) — Koege (Dan.) 5:0
Ferencváros (Madžarska) — Jeu- nesse (Luksenburg) 5:1
PAOK (Gr.) — Omonia (Ciper) 2:0
Real Madrid (Španija) — Stal Mie- lec (Poljska) 2:1
CSKA Sofija (Bolg.) — St. Etienne (Francija) 0:0

POKAL POKALNIH PRVAKOV
Glimt (Norv.) — Napoli (It.) 0:2
Rangers (Sev. Irsko) — Aris (Lu- ksamburg) 3:1
Lokomotiv Leipzig (NDR) — Heart (Škotska) 2:0
Galati (Romunija) — Boavista Por- to (Portugalska) 2:3
Rapid Dunaj (Avstrija) — Atletico Madrid (Španija) 1:2

POKAL UEFA
Palloseura (Fin.) — Oesters (Šved- ska) 3:2
ASA Tigru Mures (Romunija) — Di- namo Zagreb (Jug.) 0:1
Sektor Doneck (SZ) — Dinamo Ber- lin (NDR) 3:0
Fenerbahce (Turčija) — Videoton (Madžarska) 2:1

NOGOMET

PUNTARJEV MEMORIAL

Breg v finalu turnirja začetnikov
Nocoj prilika za domače Primorje

Tekma Primorje - Costalunga ob 20. uri na proseškem igrišču

Portuale — Zarja 3:1 (2:0)
ZARJA: Puzzer (Babuder), Poč- kar, Marc, Žagar (Grgič J.), Križ- mančič, Metlika, Colja (Grgič D.), Kralj, Terčon, Ražem (Marc), Grgič I.

PORTUALE: Ban, Dilica, Novel, Doz, Penco, Dementia, Di Benedet- to, Tesevic, Pobega, Gloria, Iaco- pino, 12 Savarin, 13 Giroto, 14 Roz- za, 15 Cuccari.
SODNIK: Pertot iz Trsta.
STRELCI: Gloria, Di Benedetto in Pobega (Portuale), D. Grgič (Zarja).

V prvi polfinalni tekmi turnirja

Ujpest Dosza (Madžarska) — Atleti- co Bilbao (Španija) 1:0
Sportul Studentes (Rom.) — Olym- piakos (Grčija) 3:0
Austria Salzburg (Avstrija) — Ada- naspor (Turčija) 5:0
Slavia Praga (ČSSR) — Akademik Sofija (Bolgarija) 2:0
Inter (Italija) — Honved (Madžar- ska) 0:1

HOKEJ NA LEDU

Katastrofa ČSSR

TORONTO, 15. — V prvi finalni tekmi za hokejski pokal Kanade je ČSSR katastrofalno izgubila proti Kanadi z rezultatom 0:6.

Precej krivde za poraz sojega mo- štva nosi vratar Dzurila. V češko- slovaški ekipi sta bila najboljša Mar- tinec in Holik, ki je odigral svojo 300. tekmo za državno reprezentanco. Kanadčani so že v prvi tretjini dali 4 gole. Drugi del igre je pote- kal ob rahli, vendar jalovi premoči ČSSR, v zaključku pa so Kanadčani ponovno pritisnili in z lahkoto še dvakrat predrl obrambo Čehov.

OBVESTILO

ŠD Poliet priredi od 17. do 30. septembra začetniški tečaj za ko- talarje, in sicer v starosti od 4. in 6. ter od 7. do 10. leta. Vpisov- anje v Prosvetnem domu pri go- spe Lojzki.

Sloiska mladina iz Trebč, ki se je v poletnih mesecih udeležila športnega tečaja, katerega je vodila naša znana atletinja Loredana Kralj

MED ŠOLSKIMI POČITNICAMI

Združenje staršev je v Trebčah poskrbelo za poletno delovanje

Tečaj atletike je vodila znana metalka krogle Loredana Kralj

Združenje staršev osnovne šole iz Trebč in predstavniki šolskega sveta srednje šole «S. Kosovel» na Opči- nah so organizirali tečaj lahke ate- tike in splošne telovadbe za osnov- no in srednješolsko mladino iz Trebč. Tečaj je obiskovalo od 30 do 35 učencev in dijakov in sicer od III. raz. osnovne do III. raz. nižje sred- nje šole.

Tečaj je vodila nam dobro znana Loredana Kralj, katera že obiskuje visoko šolo za telesno kulturo. Zelo rada se je odzvala našemu vabilu in vestno trenirala naše najmlajše en mesec od 9. do 11.30 vsak dan razen sobote. Slabo vreme je včasih oviralo delovanje na prostem in tudi vsa potrebna športna oprema ni bila na razpolago.

hu kakor se je izrekel predsednik ZSŠDI Vojko Kocman v intervjuju za revijo «Dan» in kateremu se še enkrat zahvaljujemo za sodelovanje pri nagrajevanju na zaključnem tek- movanju v bazenu v Lipici.

RENATA COLJERIG

KOLESARSTVO

Je bila res potrebna?

Franco Bitossi je zmagal kolesar- sko dirko po Furlaniji, ki je bila pred časom zamišljena kot solidar- na poteza za ljudstvom, katero je tako tragično prizadel potres. Sun- ki iz prejšnjih dni so dirko močno skrčili, včerajšnji dogodki, ki so prizadeli še toliko gorja pa bi na- galu ukinitev dirke.

Nasprotno so organizatorji na ši- roko razbotali, da gre za poveza- nost kolesarjev z ljudstvom medtem ko je v resnici šlo le za sebično trgovsko reklamo, katero kolesarji izvajajo s svojimi pisanimi karava- nami.

Start v Pordenonu je bil slabe štiri ure po močnem sunku ob 5.15 in med dirko samo je ponovno mo- čno streslo. Dejstvo, da se je ob progi zbralo na tisoče gledalcev po- meni le, da ljudje niso imeli drug- tega dela, ker so bili povsem upra- vičeno zbegani od stalne nevarnosti.

Z dirko je bil točno izveden tr- govski načrt, furlansko ljudstvo pa si verjetno čel bolj konkretnih so- lidarnih akcij.

Za kroniko naj podamo še vrst- ni red:

1. Bitossi, 2. Paolini, 3. Moser.

KOŠARKA

POKAL SLOVENIJE

Zmaga Krasa v podaljšku
V polfinalu z Olimpijo

Korljan in Brezec najboljša strelca

Kras — Jesenice 80:72 (63:63, 37:27)

KRAS: Bole 4, Čebulec 1, Brezec 22, Mahnič 2, Korljan 21, Ziberna 16, Trobec 2, Tavčar 12.

JESENICE: Noč 20, Bizjak 3, Ja- njič 14, Božič 23, Lozar 2, Mišič 4, Šmidt 4.

SODNIKA: Hoje (Ljubljana), Bav- čar (Ajdovščina).
Igrišče Partizana. Gledalcev: 600.

Sežancanom je uspel podvig za v- vrstitev v polfinale pokalnega tek- movanja za področje Slovenije. V podaljšku so premagali Jesenice, prve Gorenjske. Začetek tekme je pripadal domačinom, ki so že v de- seti minuti vodili z deseti točkami ter razliko zadržali do polčasa. V

drugem delu so Jesenice zaigrali presing, ki je zmedel domačine ter razliko tako nekoliko zmanjšali. Do- mačemu trenerju Fiserju je bilo v teh trenutkih najtežje. Z večkratni- mi menjavami je poskušal dobiti pe- terko, ki se bo uspešno upirala go- stom. V zadnji minuti je Jesenicam po Božiču uspelo prvič na tekmi po- vesti s točko prednosti, vendar je tri sekunde pred koncem regularne- ga dela Čebulcu uspelo iz prostega meta rezultat izenačiti. V podaljšku so bili veliko boljše domačini, ki so z uspešnimi meti veterana Koljana zaslužno zmagali. Polfinalna tekma z ljubljansko Olimpijo, ki jo vodi državni reprezentant Sosič, bo pri- šteti minuti vodili z deseti točkami ter razliko zadržali do polčasa. V

Iz planinskega sveta

Lepo, že jesensko vreme v čudo- vitih barvah v gorskem svetu je pri- pomoglo, da se je dneva planincev udeležilo veliko število planincev, ki so se pripeljali kar z 11 avtobusi in številnimi avtomobili iz Primor- ske, Gorenjske, Kranjske in iz za- mejstva. Prireditveni prostor je bil pred domom Klementa Juga, kjer se konča lepa dolina Lepene. SPD - Go- rica je bilo zastopano z lepim šte- vilom članov.

Clani SPD - Gorica so prikorakali na prireditveni prostor z društvenim praporom (zastavonoša Ivo Berdon). Proslava «Dneva planincev» in ju- bileja 80-letnice ustanovitve Šoške po- družnice SPD, ki je bila ustanovljena leta 1896 s sedežem v Tolminu, se je začela ob 10. uri. Otvorila jo je ter pozdravila vse planince in goste predsednica PD Tolmin Zdenka Kavčič. Prisotni so bili naši prijatelji planinci z Jesenic, Kranja, Bo- hinjske Bistrice, Škofje Loke, Tol- mina, Anihovega, Sežane, Kopra, Ajdovščine in iz Gorice, Trsta in Čedadu. Pozdrave je izrekla pod- predsednik IO Planinske zveze Slo- venije Tonetu Bučarju, tov. Vladu Uršiču sekretarju občinskega komi- teja ZKS - Tolmin, predsedniku me- društvenega odbora gorenjskih Pla- ninskih društev Franju Klotičniku, predsedniku Beneškega planinskega društva v Čedadu Jošku Kukovcu, predsedniku Slovenskega planinskega društva Trst dr. Sonji Mašeri in predsednici Slovenskega planinskega društva iz Gorice ter vsem planin- cem območja šoške podružnice SPD, ki so prišli v tako velikem številu.

Program proslave: Mladinski zbor «Šolski center» - Tolmin je pod vo- dstvom Zdenke Kavčič zapel 4 pesmi. Sledil je slavnostni govor o po- menu in zgodovini 80-letnice ustanovitve Šoške podružnice, njenih te- žav pa do sedanjih Planinskih dru- štev. Govoril je tov. Vlado Uršič sekretar občinskega komiteja ZKS - Tolmin.

Sledila je podelitev priznanj in pohval zaslužnim planincem pobu- nikom za ustanovitev in obnovo Planinskih društev.

Priznanja sta podelila predsednik izvršnega odbora pri Planinski zve- zi Slovenije Tone Bočar in predse- dnica PD Tolmin Zdenka Kavčič.

Za zaključek je predsednik me- društvenega odbora primorskih pla- ninskih društev Janko Filt sporočil prisotnim, da so pripravili ob tej priložnosti protestno pismo za soli- darnost s koroškimi Slovenci. Pi- smo so podpisali vsi predstavniki prisotnih planinskih društev in slo- venskih planinskih društev.

S tem je bila uradna dopolnda- ska svečana proslava zaključena.

Popoldanske zabave s planinskim plesom in godbe na pihala ni bilo zaradi zalivanja za ponesrečeni- dvah letal. Planinci so se porazgubi- li na prostem, saj jim je bilo vreme naklonjeno. Nekateri so se podali do zelo slikovitega slopa v dolini Lepene ali so se pozvzpeli do Krn- skega jezera, ki leži na n. vi- šini 1393 m in je eno izmed naj-

lepših in največjih visokogorskih je- zer pri nas.

Na dan planincev so vsi vrhovi še bolj ozivel, ker so bili številno o- biskani od planincev v območju planinskih društev iz cele Slovenije. Dan planincev je že prišel v tra- dičijo in sicer se vrši vsako leto drugo nedeljo v mesecu septembru, vsakokrat v drugem kraju. Le- tošnji je prav dobro in lepo uspel.

SPD-Gorica obvešča, da bo za- ključni družinski izlet v nedeljo, 10. oktobra, na razpolago pa je še nekaj mest, zato pohitite, ne bo vam žal.

JOZICA SMET

Srečanje beneškega planinskega društva

To soboto, 18. septembra, bo v or- ganizaciji zamejskega beneškega planinskega društva iz Čedadu in medruštvenega odbora ljubljanskih društev družabno srečanje v restav- raciji Natissone v Špetru Slovenju pri Čedadu. Naslednjega dne pa je na programu izlet v Ovčjo vas in Rifugio Grego od koder se bodo ude- leženci, če bo seveda lepo vreme, povzpeli na Poldasno Špico (Jof de Miezegnot), ki je visoka 2087 m. Srečanje bo v okviru medsebojnega spoznavanja in navezovanja tesnej- ših stikov med zamejskimi planin- skimi društvi in društvi iz matične domovine.

Blížnji program SPDT

SPDT vabi svoje člane, da se to nedeljo udeležijo množične akcije PD Postojna «100 družin na Nanos». Akcija je že v svoji lanskri pri- izvedbi dobro uspeša, zato upajmo, da bo postala tradicionalna, saj je to lepa priložnost srečanja med vsemi slovenskimi planinci. Planinci iz Tr- sta se bodo zbrali pred gostilno v Razdrtem ob 9. uri po italijanskem času.

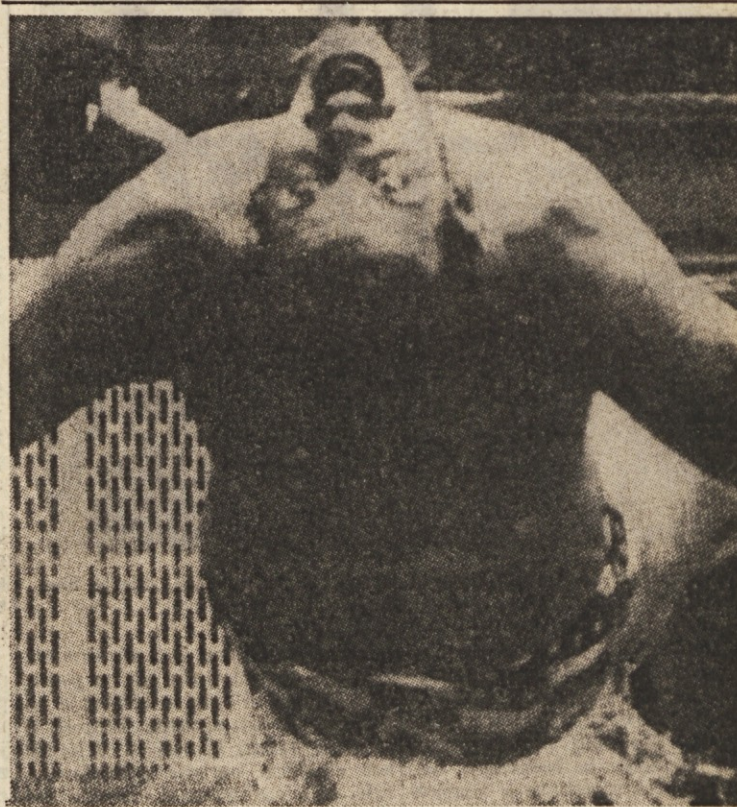
Desetega oktobra pa bo že na- povedana delovna akcija v Beneški Sloveniji. Kdor se je želi udeležiti, naj to javi v uradu ZSŠDI najpozne- je do sobote, 17. septembra.

Nadaljujejo se gradbena dela na Nanosu

Gradbena dela za razširitev Voj- kove koče na Nanosu se zelo dobro nadaljujejo. Že davno so postavili streho nad novo gradnjo ter so že začeli z notranjo adaptacijo. Prosto- voljci delajo v sobotah in nedeljah, neredko pa tudi v petkih. Pri delih sodelujejo tudi tisti, ki sploh ne za- hajajo v gore. Razširitev te koče je bila nujna, saj je bil obisk le-te, predvsem v prazničnih dneh, zelo velik.

Planinske postojanke že zapirajo

Planinska sezona za visokogorske ture se že bliža koncu. Nekaj koč so že zaprli, mnogo drugih pa bodo v kratkem. Planinski dom dr. Kle- menta Juga je že zaprt. Gorniško- va zavetišče na Krnu pa bodo zapri v nedeljo, prav tako tudi Dom Ko- rškega odreda na Kališču, ki bo potem odprt le še ob sobotah in ne- deljah.

Plavalna sezona se je končala. V moški konkurenci je bil najboljši John Naber (ZDA)

KAREL PRUŠNIK - GAŠPER

Gamsi

na plazu

16.

Ze oktobra je bil Stane Mrhar moj gost. Cele štiri dni je prebil v naši hiši. Sprejel sem ga, kot sprejemš najboljšega prijatelja. Tako sem bil srečen, da imam v hiši borca za svobodo, da sem Stanetu postal kar v zakonski postelji, že- no pa sem preselil v drugo sobo. Vso noč sva se šepetaje razgovarjala. Pripovedoval mi je o osvobodilnem gibanju v Ljubljani, ki je država v državi, o oboroženih spopadih, o sejah Izvršnega odbora, o davkih za OF, o kaznovanju okupa- torjevih sodelavcev in drugo. Sam sluh me je bil. Razveselil sem se tudi vesti, da je v fronti tudi lobniška rojakinja dr. Angela Piskernik, katere lepi alt smo tako radi poslušali, kadar nas je obiskala.

Vso noč sem slonel oprt na komolce v postelji in ra- dostno strmel v Staneta, ki je neumorno pripovedoval. Noč je minila kot bi trenil. Ob svitu sem ga premistil na našo kajžo se prej pa sva si ogledala, kje se lahko umakne v skale. Vse dni, kar je bil pri meni, sva se pogovarjala in prav nič mi ni prikrival, da je borba težavna. Na njegovem mirnem, preudarnem licu sem bral, da je okusil že dovolj težkih dni in nevarnih bojev. Pred odhodom pa je rekel: «Veš, Kori, zmagali bomo, toda težko bo. Tega se za- vedaj tudi ti!»

Izročil mi je tudi nekaj letakov. Skril sem jih v skalovje in jih hotel prebrat tako dolgo, da sem besedilo znal na pamet. Hodil sem od kmeta do kmeta, od znanca do prijatelja in jim pripovedoval. Iz nemške vojske so prihajali na dopust fantje in me obiskovali ali pa sem jih sam poiskal.

Odkar me je obiskal Stane, je imelo moje življenje ja- sen cilj. Bil sem srečen. Vse sem delal premišljeno. Jurij Pasterk, Franci Weinzierl in jaz smo imeli redno tajne se- stanke in smo si vedno razdelili delo.

Ko je prišel iz nemške vojske na dopust Jurijev brat Franc Pasterk, sva se krepko objela. Vprašal me je, kaj naj stori. Odgovoril sem mu:

«Sam imaš vest in pamet in veš, kaj je nacizem in kje je mesto slovenskim fantom.»

Dolgo v noč sva se menila. Sedaj je on strmel, kot sem jaz ob Stanetovem obisku. Večkrat me je prijel za ramo in govoril:

«Kori, ali je vendarle mogoče kaj takega... Koderkoli sem hodil kot nemški vojak, sem videl le strahote. Sedaj, ko vem, da imamo Slovenci svoje pravo vodstvo, me Hitler ne vidi več.»

Franci je bil veren fant in zanimalo ga je tudi, kako gleda Komunistična partija na vero. Povedal sem mu o znani izjavi glede svobode svetovnega nazora in verskega prepričanja ter pripomnil:

«In fantje tega ne vedo. Čemu nas voditelji ne obveste o tem?»

«Morda bomo še bolj razočarani nad njimi,» sem pripomnil; Franci pa me je z obema rokama zgrabil za ramena in stresel, da so mi zašklepetali zobje. V očeh sem mu bral ganotje, ko je zašepetal:

«Kori, bog ti lonaj, da si me zbudil!»

Franc Pasterk je odšel po naši zanesljivi zvezi v par- tizansko enoto na Gorenjsko. Niti najmanj nisem slutil, da sva se tedaj videla zadnjikrat. Zato pa sem tem več čul o partizanu Lenartu, komandantu prvega koroškega bataljona.

NEZNANI MRTVEC

Dne 12. novembra je bil živinski sejem v Železni Kapli. Tja sem gnal tri ovce. V Kapli pa me je ustavlil kovač Rori, ki je bil grajski lovec in ki je oprezal okoli moje hiše prav tiste dni, ko je bil Stane pri meni.

«Včeraj zvečer smo pa jagali,» se je pohvalil. Predrzo in posmehljivo mi je pogledal, nato pa nadaljeval: «V mrtvašnici leži bandit, ki smo ga ustrelili sinoči pri Golobu v Obirski.»

«Na sejemu moram!» sem brž odvrnil, kajti čutil sem, da me obliva rdečica. «Kupec me že čaka,» sem še prista- vil in odšel.

Na sejmu so mi povedali, da so aretirali tudi Olipovo Micko. Opisali so mi tudi mrtveca: velik je, črnolas in nove gozjerice ima!

Stane Mrhar je tak! Le novih gozjeric nima. Težka mo- ra je legea name: morda je to vendarle Stane.

Ure mojega bivanja v Železni Kapli so bile dolge kakor leta. Zdelo se mi je, da me vsi opazujejo. Prisiljen sem bil čakati v gostilni Kolar na denar, ker sem prodal ovce. Dne mizi so zasedli orožniki, ki so tam običajno obedovali, jaz pa sem prisedel k starim znancem in prijateljem, med katerimi je bil tudi Tavčmanov Jurij. Vendar tudi on ni vedel nič natančnega o dogodku.

Ko sem dobil denar, sem hitel domov, kakor da bi mi gorelo pod petami. Doma pa me je že čakalo novo pre- senenjeje.

Za mizo je sedela tuja ženska, mlada in lepo oblečena. Dejala je, da je pobegnila iz izseljeniškega taborišča ter me prosila, da bi jo skril pri nas. Povedala je, da je doma iz Galicije in da ji je ime Kavhova Micka. Vse to se mi je zdelo sumljivo. Nič prav ji nisem zaupal.

Nekaj dni kasneje mi na večer pove žena, da me nekdo čaka zunaj pri hlevu. Res opazim temno postavko. Ko sto- pim bliže, nisem spoznal neznanca. Bil je ves obtočen po obrazu in bradi. Sele ko je spregovoril, sem ugotovil, da je to Stane Mrhar.

«Hvala bogu, da si le živ! Kje je Johan?»

«Živi in je v varnem...» mi je povedal Stane. Nato mi je začel pripovedovati, kako je bilo 11. novembra zvečer pri Golobu na Obirskem:

Olipova Micka, ki je bila vzdrževala zvezo med Stane- tom, Johanom in nami ilegalci, je dobila obvestilo, da sta prišla dva partizanska kurirja iz Jugoslavije. Hočeta se na vsak noč sestati s Stanetom in Johanom. Micka spočetka ni nič kaj zaupala tema kurirjema; ko pa sta ji natančno opisala Staneta in Johana ter ji odkrila tudi nekatere dru- ge podrobnosti naše organizacije, se je le vdala. Organizirala je sestanek ob osmih zvečer pri Golobu. Partizanska kurirja sta že čakala, ko sta prišla Stane in Johan. Bila sta silno radovedna in sta hotela zvedeti o naši organizaciji vse po- drobnosti. Stanetu je to vzbudilo sum, pa je pripovedoval le o vsakdanjih političnih dogodkih. Nekako pol ure so pre- sedeli v takem razgovoru, ko začujejo trkanje na večna vrata. Gospodinja je šla pogledat, kdo je. Začula se je nem- ška govorica; bili so orožniki. Ti so vdrli v hišo in žandar Orlitsch iz Železne Kaple je jel streljati z brizostrelko.

(Nadaljevanje sledi)

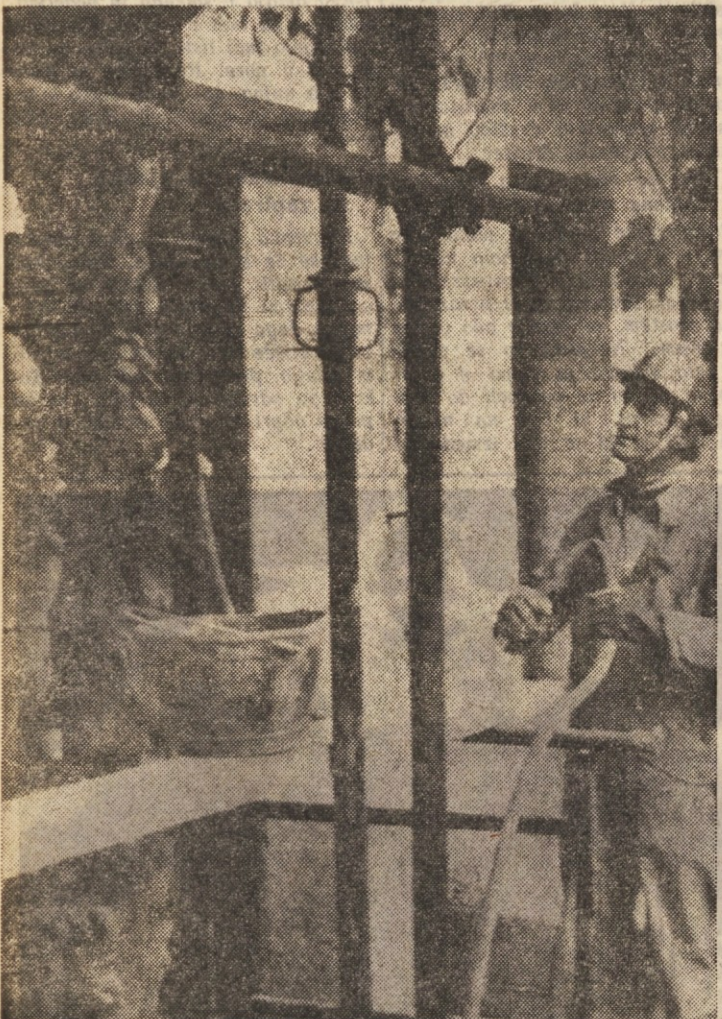
MANEVRI PRED SKORAJŠNJO SEJO OSREDNJEGA ORGANA KD
Fanfani ponovno vabi PSI naj vstopi v vladno večino
Kritična stališča De Martinovih pristašev do novega vodstva stranke

RIM, 15. — V KD se pričena raz-
čiščenje. V prestolnico se je z «do-
pusta» vrnil predsednik stranke (in
senata) Amintore Fanfani. Uradnih
informacij o manevrih v stranki si-
cer ni, vendar se ve, da je Fanfani
sklinal v svojem stanovanju sestan-
ek, na katerem so bili tajnik KD
Zaccagnini ter predsednika parla-
mentarnih skupin Piccoli in Barto-
lomei. Uradno so o srečanju sporo-
čili dvoje: da so se «v bistvu stri-
njali» in to ostane. Konkretnega
pa so sklenili predvsem to, da se
bo v dneh od 7. do 9. oktobra se-
stal vsedrjavni svet kršćanske de-
mokratije.
Kaj bodo razpravljali na najviš-
jem organu stranke, nihče tega ni
povedal, vendar so iz krogov blizu
Fanfani začele kapljati indikre-
cije. Tako so jasno dali razumeti, da

V NAVZOČNOSTI VIDNIH DEŽELNIH OSEBNOSTI

Slovenski strokovnjaki sanirajo hiše v Benečiji

Izvedenci ljubljanskega zavoda ZRMK prikazali v
Barnasu svojevrstno metodo utrjevanja zgradb z
vbrizgavanjem cementa

Strokovnjak iz Ljubljane vbrizgava cement v poškodovano zidovje hiše v Barnasu.

V prisotnosti vidnih deželnih stro-
kovnjakov so jugoslovanski inženir-
ji zavoda za raziskovanje materia-
la večerj popoldne v Barnasu v hi-
ši Marte Markolin prikazali svoj
sistem sanacije poškodovanih hiš.
V jeklo vpeto stavbo so s kompre-
sorjem vbrizgali cement, ki bo ta-
ko utrdil hišo, da bo vsaj dvakrat
ali trikrat bolj trdna kot je bila
pred potresom 6. maja. Za sanacijs-
ko tehniko, ki so jo izdelali v
ljubljanskem zavodu ZRMK vlad-
ni deželi veliko zanimanje, ker je so-
razmerno ceno (šest do sedem mil-
ionov za poprečno enostanovanjsko
hišo) in tudi zelo hitro. Že same
jeklene vezi utrdijo hišo v taki me-
ru, kot sta bila današnja, hiša
vzdriži brez hujših poškodb.
Hišo v Barnasu so si med drugim
ogledali inž. Roberto Gentili, rav-
natelj deželnega odbornstva za na-
črtovanje, inž. Antonio De Cillia,
predsednik videmske inženirske zbor-
nice, arhitekt Federico Marconi,
predsednik furlanske zbornice ar-
hitektov ter arhitekta Aldo Vicoletti
in Ezio Pascoli od službe za «mo-
nitorsko varstvo». Z jugoslovanske
strani pa je bil poleg inženirjev Je-
reba, Dolence in Jordana, ki so že
vedno na terenu in so zde-
lali na desetine sanacijskih načrtov,
inž. Viktor Turnešek, ustanovitelj
in eden od ravnateljev zavoda za
raziskovanje materiala v Ljubljani.
Po ogledu hiše je inž. Turnešek
ob pomoči sodelavcev v gostilni
«Belvedere» v Špetru Slovenorj
sal deželni strokovnjaki sanacijs-
ski postopek ter laboratorijske po-
skuse in teoretično delo, na kate-
rih ta postopek sloni. Zavod, ki je
bil ustanovljen 1959. letu, da bi
nadzoroval kvaliteto gradbenega ma-
teriala in postopek gradnje, se je
začel aktivno ukvarjati s protipo-

bo moral Zaccagnini prebrati «svo-
je» politično poročilo. «Poslušali ga
bomo, ocenili, sklepali», poudarja
Fanfanijevi pristaši. In dodajajo, če
še kdo ni razumel pomena take iz-
jave: «Nismo navajeni molčati, tu-
di se nismo nikoli skrivali.» Med vr-
sticami dajejo razumeti, da bi bilo
treba «vnesti nekaj popravkov» li-
niji tajništva KD. Kaj pa, če bi jih
Zaccagnini ne sprejel? Važno je, po-
udarjajo, da začne KD delati.
Kaj pa Andreotti? «Andreotti do-
bro dela.» In po Andreottiju? Po
Andreottiju bo še vedno dober...
Andreotti.
Kaj torej hočejo Fanfani in nje-
govi? Povratek socialistov v vlado ali
kladni koalicijski, tako da bi KPI
imela v novi vladni koalicijski le ob-
rno in neodločno vlogo. Po do-
moče povedano naj bi socialisti, s
Fanfanijevo pomočjo, zadali najhu-

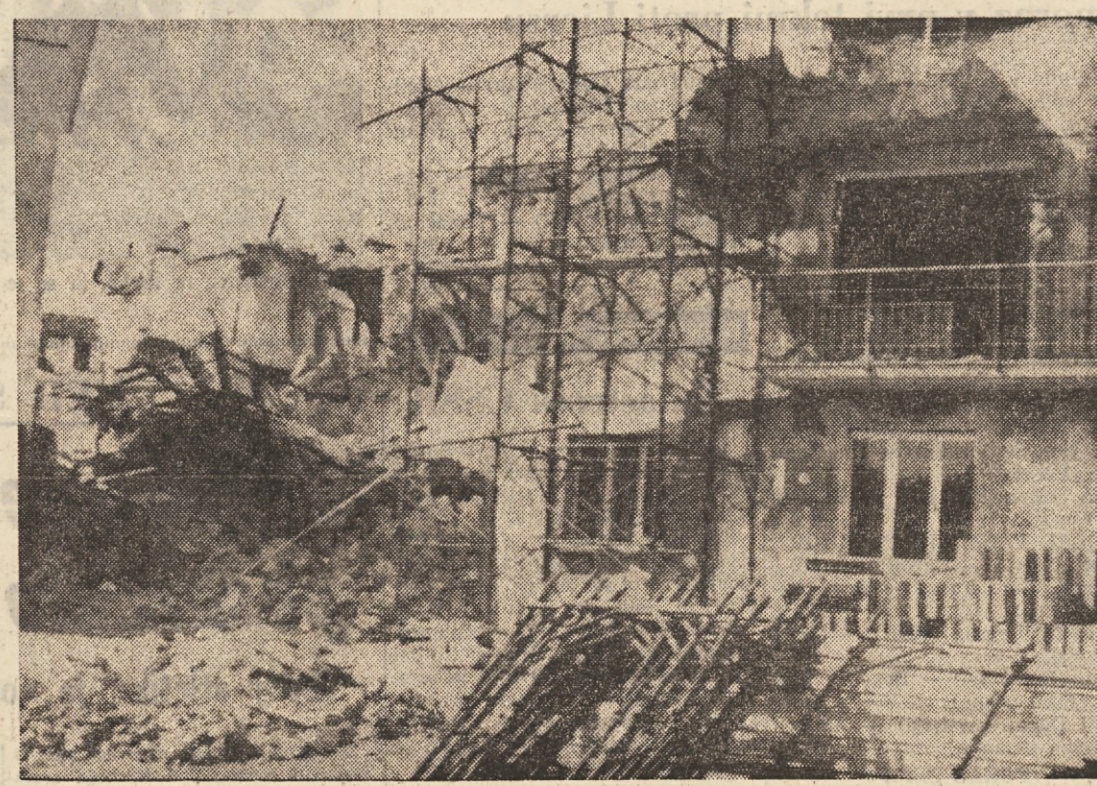
CANDIDA CURZI

PRESTRAŠENO PREBIVALSTVO TRUMOMA ZAPUŠČA DOMOVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

so jo jugoslovanski strokovnjaki del-
no sanirali. V stenah, v katere so
vbrizgali cement in ki so jih speli s
16-milimetrskim jeklom, ni niti naj-
manjše razpoke.
«Ej, ti, pridi z mano», se majavo
dvigne od mize prileten možki, ki
je že srebnil marsikateri kozarec do-
mačega. Pelje me do velike bele
hiše, ki ni povsem popustila, le ker
jo podpirajo debeli leseni hlodi. Ne-
kaj časa možakar nemo motri svoj
dom in končno izbruhne: «Preketo,
ne bo mi več rušilo. Raje zažgem
vse.» In jo mahne v podrtijo. «Ne
hodi, je nevarno.» ga opozorita va-
ščana. Starec znova zakolne. «Kaj
mi mar, pa naj se zruši name.»
Iz nedaleč parkirane prikolice se
slišati dojenčkovsko vkanje, ki pre-
sunljivo odjekne v moreči tišini. On
še ne ve za tragedijo, ki jo doživ-
lja starši in vaščani. Lačen je in
zahteva hrano. Klic življenja se o-
glašja. Oglasa se tudi v priletni žen-
ski, ki ob česti govori s sinom in
snaho, ki sta iz Vidma pridreva v
rodno vas, da bi se pozanimala,
kakšno je z njo. «Če bo huje — jima
prigovarja — se nikar ne oglašajta
več pri meni. Ostanita v mestu, na
varnem.»
Nebo se je v tem času zjasnilo in
posiljalo je toplo sonce. Narava se
znova dobrika prestrašenemu pre-
bivalstvu, hlini prijaznost in razu-
mevanje, a do kdaj?

V Cedadu naletni na inženirje Do-
lence, Jordana in Jereba, ki so se
pravkar vrnili z ogleda po prizade-
lih benekih vaseh. Že nekaj tednov
neumorno delajo, pripravljajo načr-
te za sanacije, bodirjo prebivalstvo,
počes, saj se bo dalo vse popraviti.
Tudi njih je zadnja tragedija hudo
prizadela, saj vedo, da sedaj skoraj
ni kaj več reševati. «Samo še deset
odstotkov hiš — pravi inženir Do-
lence — je še podobnih človeškim
bivalščem. V Bardu bi lahko popra-
vi še pet ali šest hiš, v Viškori
pa se ne da rešiti nič več. Take ka-
tastrofe sem se bal po sobotnem
potresu, pripetila pa je danes.
Dobro razumem vznemirjenje pre-
bivalstva, saj sva s kolego Jordanom
doživela oba najsilovitejša potresna
sunka.»
«Edino razveseljevo, obenem pa
žalostno dejstvo je — se oglasi inž.
Jordan — da sta sanirani hiši v Bar-
du in v Barnasu dobro vzdržali. Če
bi pravočasno povezali vse nepor-

Hiša v Bardu je po posegu slovenskih strokovnjakov odlično prenesla večerajšnje najhujše potresne sunke.

šene hiše, bi sedaj govorili le o sko-
di, o popravilu nekaterih zidov, ne
pa o taki katastrofi. Govorili bi o
popravilih, ne pa o gradnji novih
hiš. Deželni organi so izgubili o-
gromnega časa z ocenjevanjem ško-
de, z določanjem višine odškodnin,
te za sanacije, bodirjo prebivalstvo,
počes, saj se bo dalo vse popraviti.
Tudi njih je zadnja tragedija hudo
prizadela, saj vedo, da sedaj skoraj
ni kaj več reševati. «Samo še deset
odstotkov hiš — pravi inženir Do-
lence — je še podobnih človeškim
bivalščem. V Bardu bi lahko popra-
vi še pet ali šest hiš, v Viškori
pa se ne da rešiti nič več. Take ka-
tastrofe sem se bal po sobotnem
potresu, pripetila pa je danes.
Dobro razumem vznemirjenje pre-
bivalstva, saj sva s kolego Jordanom
doživela oba najsilovitejša potresna
sunka.»
«Edino razveseljevo, obenem pa
žalostno dejstvo je — se oglasi inž.
Jordan — da sta sanirani hiši v Bar-
du in v Barnasu dobro vzdržali. Če
bi pravočasno povezali vse nepor-

bilo odveč. Kaj za to, če bi skicirali
načrte na papirju in zapacnem pa-
pirju, kaj če ne bi bile črke in šte-
vilke lepo napisane: morali bi za-
četi z delom. Če je dovolj časa na
razpolago, se lahko tudi igrano a-
kademijo, sedaj pa moramo delati.»
«Na Kozjanskem — žalostno nade-
luje inženir — sem videl sto delav-
cev. Korenito smo posegli in rešili,
kar je bilo mogoče. Tu pa sem imel
vtis, da gre deželni organom bolj
za papir, kot pa za hiše. Skrbeli
so bolj za spomenike, zaskrbljeno
vpraševali, če bodo vezi vidne ali
ne, ukrenili pa niso ničesar. Sest
nas je delalo tu v Cedadu in tra-
tilo čas z risanjem, namesto, da bi
delali na gradišču. In naj dodam
še to: včasih se preveč skrbijo za
cerkve, premalo pa za človeška bi-
vališča.»
Razgovor prisostvuje tudi Dino Del
Medico, predsednik koordinacijskega
odpora za Benesko Slovenijo. Ko sem
predvečerajšnjim govoril z njim o
najnujnejših ukrepih za pomoč pri-
zadetemu prebivalstvu, je nenadoma
pogledal skozi okno. Glej kako de-
žuje: «Tako je deževalo tudi v pe-
tek pred uničujočim potresom. Da se
le ne bi ponovilo.» «Za preokosa si bil
Dino», mu bodrilno pravim, toda sala
mu ne vrne običajne dobre volje.
«Raje bi bil molčal — pravi — da
veš, kako bi se bil rad zmotil.»
Noč je že, ko odhajam. Vrata tr-
govin so zaprta. V nobeni izlozbi ne
sveti luč. Ljudje so še na ulici ali
na trgu in si ne upajo v hišo. «Pa-
nike — pravi inž. Jereb — je ve-
liko več tam, kjer ni osnovana, kjer
hiše še stojijo in niso poškodovane,
kot pa na prizadetem področju.»

lesnim ogrodjem, so zbežali celo
vratarji.
V mestu je takoj nato zavladala
neopisna panika. Ljudje so se za-
teklili na ulice, marsikdo je sedel v
avtomobil in se odpeljal iz mesta.
Skoraj v trenutku je v mestu za-
vladala izredna prometna gneča.
Poslanci in senatorji ter njihovi
spremljevalci so se vrnili pred ho-
tel Astoria, kjer so se precej dolgo
zadržali na bližnjem trgu v pričako-
vanju novih potresnih sunkov. Spr-
čo novega položaja, ki je tako dra-
stično menjal načrt obiska, so čakali
na vesti iz prefekture in iz urada
vladnega komisarja Zamberletija,
kaj se pravzaprav dogaja. Malo po
13. uri so sklenili prirediti tiskovno
konferenco, ki je bila sicer napove-
dana šele za 17. uro. Na začetku je
spregovoril vladni komisar, ki je de-
jal, da se nima točnih informacij,
vendar pa da so posledice po prvih
ocenah izredno hude. Kljub drama-
tičnosti pa je treba ohraniti mirno
kri. Ker je bilo zopet oklicano izred-
no stanje, je zdaj na prizadetem
področju okrog tisoč gasilcev in o-
krog 15 tisoč vojakov divizij «Julia»,
«Mantova» in «Ariete» ter številne
skupine Rdečega križa. Komisar
Zamberletti je odločno zanikal va-
sti, češ da je bil izdan ukrep za
prisilno iskalstvo vsega prebivalstva
iz najbolj ogroženih krajev. Stekla
je le akcija, je dejal, za preselitev
v prosta stanovanja v L'gnano, Gra-
dež in druge kraje tistih prebival-
cev, ki so se za to sami odločili.
Bilo bi zgrešeno, če se dodal če bi
se česa podobnega lotili. Poudaril je,
da je treba sedaj prešteti dejansko
število brezdomcev ter jim zagoto-
viti varno in primerno streho nad
glavo.
Po odhodu izrednega vladnega ko-
misarja, ki so ga klicali v operativ-
no središče, je prišlo do precej ži-
vahnega pogovora med parlamentar-
ci in časniki. Vnela se je ostra
polemika, ki se je po dolgem času
pogleda, nakar je besedo prevzel se-
nator Colajani, ki je dejal, da je
sedaj preuranjeno dajati izjave glede
sprejetih ukrepov in njihovega iz-
vajanja. «Med obiskom smo se prepi-
čali, da je bila pri dodeljevanju
montažnih hiš velika zamuda. Ne bi
tu ugotavljali, kdo je kriv za tak
položaj. Morda začetno preprekanje,
birokracija ali drugo. Dejstvo je, da
smo prišli v Furlanijo prepičani, da
je obnova že nekoliko stekla. Na
podlagi slike, ki bi si jo ustvarili
bi lahko bolj objektivno pripomogli,
da s primernimi zakonskimi ukrepi
omogočimo čimprejšnjo obnovo. Na
žalost pa so sobotni in današnji po-
tresni sunki popolnoma spreminili
pomen našega obiska, saj se Fur-
lanija nahaja zdaj spet v izjemnem
stanju, ko je treba najprej misliti
na varno in primerno bivališče za
prebivalstvo, šele nato pa na obnovo.»

Ker so se parlamentarci na torko-
vem obisku prizadetih krajev poza-
nimali tudi, kako se izvajajo do se-
daj sprejeti ukrepi, je prišlo na dan
naravnost nezalostno zadržanje neka-
terih funkcionarjev pri videmski pre-
fekturi. Do danes ni bila iz skla-
da v znesku pet milijard lir, ki ga
je država namenila za pomoč tistim,
ki so ob potresu izgubili obleko in
pohištvo, izplačani niti ena lira. Na
neko vprašanje poslanca Coste pa je
neki uslužbenec iz prefekture izjavil:
«Ne moremo dajati denarja ljudem,
ki bi sli »potem v gostilno.» Glede
tega je poslanec Coste že naslovil
na notranjega ministra pisano inter-
pelacijo.
Senator Gui je se dejal, da se bo
do pri vladi pozanimali, da se spre-
medijo takojšnje olajšave pri plačilu
neposrednih in posrednih davkov, ca-
rin itd.
Po tiskovni konferenci se je par-
lamentarna komisija kasneje sestala
se s parlamentarci iz dežele Fur-
lanije-Juljske krajine. Zvečer je ko-
misija odpotovala v Rim.

VLADO KLEMSE

SOLIDARNOST AGENTOV ŠIROM PO ITALIJI

Pred vojaškim sodiščem se je pričel proces proti kapetanu Margheritu

Zagovorniki policista-sindikalista poudarjajo neustavnost vojaškega zakonika za mirno obdobje

PADOVA, 15. — Potresni sunek
je le za trenutek prekinil sodno
razpravo, ki se je pričela pred vo-
jaškim sodiščem proti kapetanu Sal-
vatoru Margheritu, policijskemu
častniku, katerega glavna krivda
je samo to, da se je zavzemal za
reformo policijske službe v Italiji
po duhu in črki demokratične u-
stave.
Kapetan Margherito se je pojavil
pred vojaškim sodiščem natančno ob
9. uri. Spremljala sta ga dva po-
drejena policista, ki sta z njim ob-
tožena «obrekovanja», češ da sta
posredovala Margheritovo pismo
dnevniku «Lotta continua».

Prav ob tem vprašanju se je ta-
koj vnela proceduralna bitka Mar-
gheritovih zagovornikov, katerih
glavni cilj je dokazati, kako nesmi-
selno je početje vojaškega sodstva
proti policistu - sindikalistu.
Radikalni poslanec Mellini in ko-
munistični poslanec Malagugini, ki
policijskega kapetana branita, sta
najprej razvila osnovno misel, da
je nedopustno, da sodi kapetanu
zbor, v katerem so predstavniki
«prizadete strukture». Kajti voja-
ško sodišče je samo po sebi neob-
jektivno in nesmiselno, poleg vsega
pa še nezakonito sestavljeno. Mel-
lini je na primer prebral zakonski
odlok o sestavi vojaškega sodišča
za take primere iz leta 1941, se pr-
avi prvega leta druge svetovne vo-
jne. V njem je rečeno, da sestav-
lja vojaško sodišče — med drug-
imi — tudi častniki fašistične mi-
lice in dva predstavnika okupacijs-
ke policije v Abesiniji!

Na akcija. Štiristo agentov je, na
primer, v Turinu, demonstrativno
odklonilo opoldanski obrok hrane.
Mnogi poudarjajo, da postaja pro-
ces v Padovi iz dneva v dan važ-
nejši, saj so na zatožni klopi vlada
in poveljstvo italijanske policije,
nikakor pa ne kapetan Margheri-
to, ki je vso zadevo spravil pred
javnost.

PEKING, 15. — Kitajski predstavi-
niki so sporočili, da nimajo stikov
z revizionističnimi partijami, s čer-
mer dajo razumeti, da jim sožal-
ne brzojavke KP Italije in Fran-

cije niso pogodu. Ni pa jasno, ali
so jih zavrnili, kot so sovjetske, ali
ne.
S tem v zvezi je član vodstva
KPI Pajetta poudaril, da ne razu-
me kitajske reakcije, čeprav je jas-
no, da deset let prekinjenih stikov
ni šlo mimo zaman. Vsekakor pa
neglede na reakcijo KPK bodo ita-
lijanski komunisti še nadalje izraža-
li solidarnost kitajski revoluciji, če-
tudi se ne strinjajo z vsemi aspekti
njene politike.
Podoben stališče je zavzel fran-
coski predstavnik Kanapa.
Zanimivo je, da je zadnje sreča-
nje s kitajskimi komunisti vodil prav
italijanski komunist Pajetta pred
desetimi leti, vendar je razvorov
potekal s Teng Hsiao Pingom, ki je
trenutno «črna ovca» kitajske par-
tije in se proti njemu nadaljuje si-
lovita ideološka trampinga.

DAR ES SALAM, 15. — Davi so
se začeli v glavnem tanzanijskem
mestu pogovori med ameriškim dr-
žavnim tajnikom Kissingerjem in
predsednikom Tanzanije Nyererejem.
Kissinger je prišel v predsedniško
palaco ob 10. uri zjutraj. Vsega sku-
paj se je pogovarjal s tanzanijskim
predsednikom štiri ure, in sicer eno
uro in 45 minut osebo, potem pa se
skupaj s sodelavci. Srečanje se je
nadaljevalo še na delovnem kosilu.
Državnika se bosta ponovno srečala,
kot so sklenili danes, v torek 21. sep-
tembra, ko se bo ameriški državni
tajnik ponovno ustavil v Dar Es Sa-
lamu po svoji vrnitvi iz Južne Afrike.

V zvezi z današnjimi pogovori je
neki ameriški glasnik dejal, da se
je govorilo predvsem o Rodeziji in
Namibiji, in sicer zelo podrobno.
Rezultat pogovorov med Kissinger-
jem in tanzanijskim predsednikom
pa je baje zelo porazen. Predsednik
Nyerere je po dolgih pogovorih iz-
javil na tiskovni konferenci dobe-
sedno, «da ima sedaj manj upanja
in ne čuti toliko poguma kot prej».
Pri tem je mislil na reševanje na
miroljuben način problemov Južne
Afrike. «Afriki državniki je večkrat
poudaril, da iz pogovorov ni bilo
nikoli razvidno, da bi bil režim Ja-
na Smitha v Rodeziji pripravljen,
da prizna obisto večini, ali pa, da
bi lahko prišlo hitro in na miren
način do neodvisnosti Namibije». Na
vprašanje, če so pogovori s Kissin-
gerjem pokazali kak znak napredka,
je Nyerere odgovoril: «Kakšen na-
predek je možen? Izmenjali smo si
samo mnenja.» «Na vsak način —
je zaključil — če bo Kissingerjev
obisk v Afriki pripomogel do tega,

Parlamentarna komisija

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bodo lahko ostali na zemlji in
jo se naprej obdelovali. Zakonski
osnutek, je dejal Andreotti, bo vse-
vobno še neka druga pravila, s ka-
terimi se bo skušalo čimbolj olaj-
šati trpljenje prizadetega prebi-
valstva.
V te zvezi je bil že sinoči pri An-
dreettiju sestanek, katerega so se
udeležili finančni ministri, guverner
Banca d'Italia in nekateri gosposi
karški izvedenci. Začeli so takoj
pripravljeni gradivo za čimprejšnjo
zakonsko odločitev. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Danes bi se morali člani parla-
mentarne delegacije, ki se že od
ponedeljaka «mudi» v naši deželi, se-
stati s predstavniki krajevnih obla-
sti, sindikati, zastopniki strokovnih
zdrženj. Program pa se je zaradi
nekaterih novih dogodkov precej
spremenil. Parlamentarce, ki so bi-
li, nastanjeni v hotelu Astoria je
danes ob 5.15 preplašil močan po-
tresni sunek 8. stopnje in pol po
Mercalli-jevi lestvici. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Sestanek v palači Belgrado, kjer
ima sedež pokrajina, je pozneje po-
tekal v izjemnih okoliščinah. Manj-
kali so nekateri predstavniki kra-
jevnih uprav in delegati šotorskih,
ki jih je jutranji potres prisilil, da
so ostali v domačem kraju, kjer je
njihova navzočnost bolj potrebna.
Kljub temu pa so si člani parla-
mentarne komisije sestali s pred-
stavniki sindikatov, ki so jim ob-
razložili svoja stališča in kritike
na račun dosedanjih ukrepov. Ob
pol dvanajstih je bil napovedan se-
staneček s predsednikom trgovin-
skih zbornic iz Vidma in Pordeno-
na ter zastopniki strokovnih zru-
ženj. Vendar do srečanja ni prišlo,
kajti ob 11.22 so se tla v Vidmu
spet sunkovito zamajala in v ne-
kakih trenutkih je bila pokrajinska
palaca prazna. Iz stavbe, ki je sta-
ra preko 200 let in ki so jo po
majskega potresa morali podpreti z

Parlamentarna komisija

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bodo lahko ostali na zemlji in
jo se naprej obdelovali. Zakonski
osnutek, je dejal Andreotti, bo vse-
vobno še neka druga pravila, s ka-
terimi se bo skušalo čimbolj olaj-
šati trpljenje prizadetega prebi-
valstva.
V te zvezi je bil že sinoči pri An-
dreettiju sestanek, katerega so se
udeležili finančni ministri, guverner
Banca d'Italia in nekateri gosposi
karški izvedenci. Začeli so takoj
pripravljeni gradivo za čimprejšnjo
zakonsko odločitev. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Danes bi se morali člani parla-
mentarne delegacije, ki se že od
ponedeljaka «mudi» v naši deželi, se-
stati s predstavniki krajevnih obla-
sti, sindikati, zastopniki strokovnih
zdrženj. Program pa se je zaradi
nekaterih novih dogodkov precej
spremenil. Parlamentarce, ki so bi-
li, nastanjeni v hotelu Astoria je
danes ob 5.15 preplašil močan po-
tresni sunek 8. stopnje in pol po
Mercalli-jevi lestvici. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Parlamentarna komisija

(Nadaljevanje s 1. strani)

da bodo lahko ostali na zemlji in
jo se naprej obdelovali. Zakonski
osnutek, je dejal Andreotti, bo vse-
vobno še neka druga pravila, s ka-
terimi se bo skušalo čimbolj olaj-
šati trpljenje prizadetega prebi-
valstva.
V te zvezi je bil že sinoči pri An-
dreettiju sestanek, katerega so se
udeležili finančni ministri, guverner
Banca d'Italia in nekateri gosposi
karški izvedenci. Začeli so takoj
pripravljeni gradivo za čimprejšnjo
zakonsko odločitev. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Danes bi se morali člani parla-
mentarne delegacije, ki se že od
ponedeljaka «mudi» v naši deželi, se-
stati s predstavniki krajevnih obla-
sti, sindikati, zastopniki strokovnih
zdrženj. Program pa se je zaradi
nekaterih novih dogodkov precej
spremenil. Parlamentarce, ki so bi-
li, nastanjeni v hotelu Astoria je
danes ob 5.15 preplašil močan po-
tresni sunek 8. stopnje in pol po
Mercalli-jevi lestvici. V hipu so se
vsi znašli na trgu pred hotelom,
kako tisoč videmčanov in prebi-
valcev drugih krajev, ki so v gro-
zi zapustili svoja stanovanja.

Dramatičen položaj

(Nadaljevanje s 1. strani)

nik divizije «Mantova». Glavno po-
zornost so posvetili vprašanju za-
kone namestitve brezdomcev, ki so
še pod šotri. V ta namen so sklenili
izvesti popis vseh tistih, ki so o-
stali brez strehe in tistih, ki so se
po današnjih sunkih vrnili pod šo-

«Prostovoljna evakuacija»

(Nadaljevanje s 1. strani)

den izmed uradnikov. Sedaj še ni
govora o zasedbi stanovanj, kajti
ponudbo je več kot povpraševanja,
verjetno pa bodo morali že v pri-
hodnjih dneh seči po tem neljub-
nem ukrepu, saj se marsikateri
lastnik, predvsem zasebniki, boji,
da bi mu oblasti ne povrnilo more-
bitne škode, ki bi jo lahko povzro-
čili brezdomci. «V Građežu bi la-
hko v hotelih, stanovanjih in bungal-
ovih namestili od 15 do 20 tisoč
ljudi», pravijo na občini. Le 10 od-
stotkov lastnikov se je torej v pra-
vem dnevu odzvalo županovemu va-
bilu.

Manj deli je imel večerj urad
za sprejemanje brezdomcev. Vse
kolone avtobusov in vojaških tov-
njakov z brezdomci so namreč vo-
zile v Lignano, v Građež pa so pri-
hajale le posamezne družine z o-
sebnimi avtomobili, dostavnimi vo-
zili in manjšimi tovornjaki. Spre-
jemni urad mora predvsem preve-
riti osebne dokumente, kajti občina
mora razpolagati s točnim sezna-
mom priseljencev. Poleg tega pri
srejevanju zabeležijo vse druge po-
drobnosti, ki koristijo uradu za na-
memstev v stanovanjih. Temu uradu
načeluje funkcionar goriške prefek-
ture dr. Carrato, pomaga pa mu
poveljnik krajevne karabinierske
postaje, ki dobro pozna okolje. «V
meja možnost skušamo ustreči
vsakomur», pravi dr. Carrato. «Dru-
žine z otroci nameščamo v bungalove
ali v hišah z dvoriščem, starejši
v prtilična stanovanja, zelo na
pazimo, da v isto mestno četrt
nameščamo ljudi iz istega kraja.
Doselej je bilo to mogoče, bojimo pa
se, da bi se v primeru navala kaj
zataknilo: razpoložljivi stanovanj
je namreč premalo.»

Z namestitvijo je občina opravila
povsem dolžnost. Policija pospremi
brezdomce do nakazane stanova-
nija, kjer jim lastnik izroči ključ
in skupaj opravijo inventar poliš-
čanja. «Prišli smo pred pol ure in
že smo pod streho», nam je zaupal
Lorenzo Bertuzzi, ki je z družino
zastopnik poškodovano hišo v Cedadu.

Prav tako sprejemajo brezdomce
tudi na županstvu in Lignano. Tu so
imeli večerj mnogo več dela, saj
je v Lignano prispelo približno 5.000
ljudi. Trenutno je še precej razpo-
ložitljivih mest, težave pa so nastale,
ker brezdomci nočejo v višja nad-
stropja hotelov. Niti zagotovila rav-
natelja tržaškega geofizičnega zavo-
da prof. Finetti, da v Lignano ni
nevarnosti potresa, niso zalegla.

Z evakuacijo prebivalstva pa so
nastali novi problemi v zvezi s pre-
sko bi v drugi drugi uslugami, ki so
v Građežu in še predvsem v Ligna-
nu